

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!



"SƏS" qəzeti mənim  
üçün ən əziz qəzətdir

*Ilham Aliyev*

# SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır



№ 085 (5557) 3 may 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

## Azərbaycan dünyanın diqqət mərkəzinə çevrilib

Prezident İlham Əliyev: "İqtisadi  
sahadə əldə edilmiş uğurlar,  
nailiyatlı tarixi nailiyatlılardır"

Səh 2



Azərbaycanla Britaniya  
arasında yüksək səviyyəli  
siyasi, iqtisadi və mədəni  
münasibətlər mövcuddur



3

"Azərbaycan insan alverinə  
qarşı mübarizədə lazımi  
tədbirlər görür"



4

Sergey Meiniçuk:  
"Azərbaycanın uğurlu inkişaf  
yolunun əsasında Heydər  
Əliyevin uzagqorən siyaseti  
durur"



9

KİVDF-nin Müşahidə Şurasının  
növbəti iclası keçirilib



5

Sevinc Fətəliyeva:  
Real faktlara söykənməyən  
"hesabat" qəbul edilməzdir



5

"Siyasətin dili söyüş  
dili olmamalıdır"



10

14

Saxta dollar  
dəyişmək istəyən  
əcnəbilər saxlanılıb



14

"Quska" açdı sandığı,  
tökdü pambiğı



16

Formula 1 Azərbaycan  
Qran-Prisini 94 min  
tamaşaçı izləyib



3 may 2018-ci il

# Azərbaycan dünyanın diqqət mərkəzinə çevrilib



*Prezident İlham Əliyev: ‘İqtisadi  
sahadə əldə edilmiş uğurlar,  
nailiyatlar tarixi nailiyatlardır’*

Azərbaycanda qazanılan uğurlar son iller həyata keçirilən davamlı islahatların nəticəsidir. Ötən dövrde ÜDM istehsalı 3,2 dəfə artıb, sənayeleşme, aqrar sektorun inkişafı, yeni emal müəssisələrinin yaradılması, kimya sənayesinin yenidən qurulması və digər tədbirlər qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalını stimullaşdırıb. Bunun sayəsində bir sıra mehsulların idxali azalıb, ixracı isə artıb. Həyata keçirilən iqtisadi layihələr ölkənin modernleşməsinə və dünyadan tranzit mərkəzlərindən birinə çəvirməsinə imkan yaradıb. Bu layihələr ölkəmizin iqtisadi inkişafına güclə qatmaqla yanaşı, dünyada siyasi nüfuzunu da artırıb. Aparılan düzgün, məsədönlü siyaset sayəsində Azərbaycan dünyanın diqqət mərkəzinə çevrilib. Ölkəmiz Şərqdən Qərbdə, Şimaldan Cənuba daşınan yüklerin qoşlaşğında mükəmmel nəqliyyat və logistika imkanlarına malikdir. Prezident İlham Əliyev andicmə mərasimində Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi islahatların əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirərək demişdir ki, “Biz son 15 il ərzində iqtisadi islahatların əsas hədəfi qeyri-neft sektorunun inkişafıdır. Bu sahədə indiyədək görülən işlər uğurlu neticələrə nail olmağa imkan yaradıb. Onların sırasında ən ənənəvi sənaye parklarının və sənaye məhəllələrinin yaradılmasıdır. Artıq bir neçə sənaye parkı və sənaye məhəllələri fəaliyyətə başlayıb. Keçən ilin sonunda təkcə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 4 müəssisə açılıb, 3 müəssisənin təməli qoyulub. Cari ildə isə eləvə 2 nəhəng zavod işə düşəcək. Bu, “SOCAR Polymer” və Azot Gübələri zavodlarıdır. Qeyd edək ki, həmin müəssisələrin tikintisine 2 milyard dollara yaxın vəsait qoyulub. Xatırladıq ki, hazırda Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 17 rezident var və ümumilikdə, buraya yatırılan sərmayenin həcmi 2,8 milyard dollardır. Həmin vəsait özəl sektor tərəfindən yatırılır. Sahibkarların buna həvəs göstərməsi de səbəbsiz deyil. Azərbaycanda olan münbit investisiya mühiti və mükəmməl qanun-

vericilik bazası sahibkarların vəsaitlərinin qorunmasına təminat verir.

Mingəçevir Yüngül Sənaye Parkının da xüsusi əhəmiyyəti var. İlk nobədə, bu, iqtisadi ağırlığın tədricen bölgələrlə bölgündürüləməsi deməkdir. İkinci bir tərəfdən, Mingəçevir şəhərinin yaxınlığında kənd təsərrüfatı rayonları var. Park yaradılarkən, bu amil nəzərə alınıb. Belə ki, parkda, əsasən, xammal kimi aqrar sektorda istehsal edilən məhsullardan istifadə olunacaq. Bu ilin əvvəlində sənaye parkında iki böyük iplik fabriki açılıb. Qurulan müəssisələr indiyədək ölkəmizdə yaradılan iplik fabriklerinin yarısı qədər məhsul istehsal edəcək. Başqa sözlə, istehsal gücləri 20 min ton iplikdir. Burada istehsal olunan məhsulun çox hissəsinin ixrac edilməsi nəzərdə tutulub. Parkdakı müəssisələr şəhər əhalisinin məşğulluq probleminin həllinə də kömək edəcək. Məlumat üçün bildirek ki, parkda nəzərdə tutulan müəssisələr fəaliyyətə başladıqları sonra, ən azı, 700-750 nəfər işlə təmin olunacaq.

Ölkənin sənayeləşməsi və onun coğrafiyasının genişlənməsində sənaye məhəllələri də xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Təsadüfi deyil ki, həyata keçirilən iqtisadi siyasetin hədəflərindən biri bütün rayonlarda sənaye məhəllələrinin yaradılmasıdır. Sənaye məhəllələrinin ilki olan Neftçala Sənaye Məhəlləsində ildə 10 min avtomobil istehsal edə bilən zavodun açılışı olub. Zavoda 300 nəfərdən çox işçi çalışır. İstehsal edilən avtomobillər xaricə də ixrac olunacaq.

Hazırda Hacıqabul, Masallı və Sabirabad sənaye zonalarında istehsal və xidmət müəssisələri tikilir. Bu sənaye zonalarında müxtəlif istiqamətlər üzrə məhsul istehsalı planlaşdırılır. Burada sənaye, kənd təsərrüfatı, emal, həmçinin, xidmet müəssisələri fəaliyyət göstərəcək. Həmin zonalarda fəaliyyət göstərən müəssisələrin bir çoxunun kənd təsərrüfatı məhsullarından xammal kimi istifadə etməsi bölgələrdə aqrar sektorun inkişafına təkan verəcək, alıcı sarıdan fermerlərin işi asanlaşacaq. Yeni məhsul istehsal etdikdən sonra onu kimə satacağı barede fikirleşməyə ehtiyac qalmayacaq.

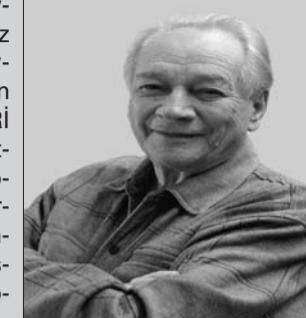
Gəncə Avtomobil Zavodunun fəaliyyəti ölkəmizdə traktorlara olan tələbatın ödənilməsində xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Indiyədək müəssisədə 10 min traktor istehsal olunub. Bunun sırasında aqrar sektorda çalışan fermerlər münasib qiymətə “Gəncə-Belarus” traktorlarını əldə edə bilirlər. Həmin nəqliyyat növü aqrar sektorda ən çox istifadə olundur. Əger bu müəssisə fəaliyyətə başlasa, biz həmin texnikanı xarici ölkələrdən almali idik. Belə hal ölkədən valyuta axınına səbəb olmaqla yanaşı, onun qiymətinin də yüksək olmasını şərtləndirirdi. Bu gün müəssisə özünün ikinci inkişaf mərhələsinə qədəm qoyur. Belə ki, burada daxili tələbat ödənilməklə yanaşı, xaricə məhsul ixrac etmək üçün zəruri tədbirlər görürlər. Bu, o deməkdir ki, yaxın vaxtlarda Gəncədə istehsal olunan texnikalar xarici bazarda satılacaq.

Bir sözlə, bu gün Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf etdirilməsi sənayeleşme siyasetini tam sürəti ilə həyata keçirmekdədir. Əldə olunan uğurlar isə, onu göstərir ki, respublikamız ciddi nailiyətləri ilə diqqət çəkməkdədir.

“Səs” Analitik Qrupu

## Tokay Həbib oğlu Məmmədov

Azərbaycan mədəniyyətinə ağır itki üz vermişdir. Azərbaycan heykəltərəşləq məktəbinin görkəmli nümayəndəsi, SSRİ və Azərbaycan dövlət mükafatları laureati, eməkdar incəsənet xadimi, xalq rəssamı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdçüsü, professor Tokay Həbib oğlu Məmmədov 2018-ci il mayın 2-də ölümün 91-ci ilində vefat etmişdir. Tokay Məmmədov 1927-ci il iyul ayının 17-də Bakı şəhərində anadan olmuşdur. Məktəbi bitirdikdən sonra o, 1942-1945-ci illerde Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbində oxumuş, 1945-1951-ci illerde Repin adına Leningrad Boyakarlıq, Heykəltərəşləq və Memarlıq İnstitutunda ali təhsil almışdır.



Omək fealiyyətinə 1951-ci ildə Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbində müəllim kimi başlayan Tokay Məmmədov 1958-ci ildək burada çalışmışdır. O, 1966-1988-ci illerde Azərbaycan Dövlət İncəsənet İstututunun “Rəsm” kafedrasının müəllimi, 1988-1992-ci illerde “Heykəltərəşləq” kafedrasının müdürü, 1992-2001-ci illerde həmin kafedranın professoru vəzifələrində işləmişdir. Tokay Məmmədov 2001-ci ildə ömrünün sonuna Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının “Heykəltərəşləq” kafedrasının professoru olmuşdur.

Tokay Məmmədov 1952-ci ildən başlayaraq müxtəlif illerde Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının idare Heyətində məsul vəzifələr tutmuş, 1970-1972-ci illerde Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının sədri seçilmişdir. O, 1975-ci ildə SSRİ Rəssamlıq Akademiyasının müxbir üzvü olmuşdur. Azərbaycan təsviri sənətini zənginləşdirən qiyməli əsərləri ilə Tokay Məmmədov milli mədəniyyətimizin inkişafında böyük xidmətlər göstərmişdir. O, müxtəlif janrlarda yaratdığı əsərləri ilə ölkəmizin heykəltərəşləq tarixinə parlaq səhi-fələr yazmışdır. Sənətkar Azərbaycanın dahi şəxsiyyətlərinin unudulmaz obrazlarını monumental abidələrə çevirirək mədəniyyət xəzinəmizi daha da zənginləşdirmiştir. Onun sənətin əbədi mövzularını bütün dərinliyi ilə əks etdirən əsərləri Azərbaycan heykəltərəşləşinin mükəmməl nümunələridir. Tokay Məmmədovun yaradıcılığının məhsulu olan, Bakının küçə və meydانlarını bəzəyən əsərlər paytaxtımızın görkəminin ayrılmaz hissəsini təşkil edir. Doğma torpağı, xalqına bağlı olan sənətkar kimi onun müstəqil Azərbaycan mədəniyyətinin çiçəklənməsi naminə verdiyi töhfələr əvəzsizdir. Mahir heykəltərəş hələ genclik illərindən etibarən öz fitri istədiyində mütəxəssislərin böyük rəğbətini qazanmış, ölkəmizdə və onun hüdudlarından kənarda tanınmışdır. Sənətkarın dünyadan bir çox ölkələrində nümayiş etdirilən əsərləri Azərbaycan mədəniyyətinin şöhrətini daha da artırılmışdır.

Tokay Məmmədov heykəltərəşliyi pedagoji fəaliyyətə uğurla əlaqələndirək genç heykəltərəşlər nəsilinin yetişdiriləsi işində əvəzsiz xidmətlər göstərmişdir. Onun zengin irsi bir çox heykəltərəşin bedii-estetik zövqünün formallaşmasında mühüm rol oynamış, onların peşəkarlığının təşəkkülündə böyük əhəmiyyət kəsb etmişdir. Tokay Məmmədovun 1971-1975-ci illərdə Azərbaycan SSR Ali Sovetinin deputati kimi ictimai fəaliyyəti də təqdirəlayıq olmuşdur.

Tokay Məmmədovun yaradıcılığı her zaman diqqət mərkəzində olmuş və daim yüksək qiymətləndirilmişdir. O, bir çox ölkələrin mükafatları ilə təltif edilmişdir. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının ali mükafatlarından “Şəref” və “Şöhrət” ordenlərinə, “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərzi diplomu”na layiq görülmüşdür. Böyük sənətkar Tokay Həbib oğlu Məmmədovun işçiliyi xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin!

**İlham Əliyev**  
**Mehriban Əliyeva**  
**Novruz Məmmədov**  
**Oqtay Əsədov**  
**Ramiz Mehdiyev**  
**Əli Əhmədov**  
**Əbülfəs Qarayev**  
**Ceyhun Bayramov**  
**Fərhad Xəlilov**  
**Tahir Salahov**  
**Ömər Eldarov**  
**Ağəli İbrahimov**  
**Salhab Məmmədov**  
**Altay Hacıyev**  
**Fazıl Nəcəfov**  
**Fuad Salayev**  
**Arif Hüseynov**  
**Xanlar Əhmədov**  
**Nazim Bəykişiyev**

# Azərbaycanla Britaniya arasında yüksək səviyyəli siyasi, iqtisadi və mədəni münasibətlər mövcuddur

*İqtisadi və geostrateji üstünlüklerindən maksimim yararlanmaqla daha yüksək inkişaf fazasına çatan Azərbaycanın Cənubi Qafqazın lider dövlətinə çevrilməsi bütün dünyada etiraf olunan həqiqətdir*



Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkisindən sonra Cənab İlham Əliyevin qardaş Türkiyədən sonra növbəti xarici səfərini Böyük Britaniyaya etməsi göstərdi ki, demokratiyanı təşviq edən Qərbin mühüm siyasi mərkəzləri ölkəmizdəki prezident seçimlərini təqdir edirlər.

Azərbaycan Respublikasının  
dünyanın müxtəlif qütblerində qə-  
rar tutan dövlətlərlə qurduğu ikitə-  
rəfli əlaqələr, mehribən dostluq və  
əməkdaşlıq münasibətləri ildən-ilə  
genişlənərək məzmunca yeni key-  
fiyyət mərhələsinə qədəm qoyub.  
Əsas məqamlardan biri də odur ki,  
bu gün iqtisadi və geostrateji üs-  
tünlüklerindən maksimim yararlan-  
maqla daha yüksək inkişaf fazası-  
na çatan Azərbaycanın Cənubi  
Qafqazın lider dövlətinə çevrilmesi  
bütün dünyada etiraf olunan həqi-  
qətdir.

baycanın gənc müstəqil dövlət kimi əldə etdiyi nailiyyətlər geniş-miqyaslı və sanballıdır. Bu uğurlar ölkəmizin dünya birliliyində böyük nüfuz qazanmasına, sivil və modern dövlətlərlə bir sırada dayanmasına zəmin yaradıb, respublikamızın beynəlxalq röydə artan imicə malik olmasını təmin edib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu günlərdə Böyük Britaniyaya etdiyi səfər bunları bir daha təsdiq etdi.

Böyük Britaniya Azərbaycanın müstəqilliyini 1991-ci ilin dekabrında tanıdı. İldən-ilə iki ölkə arasında münasibətlər daha da dərinləşib. İki ölkə arasında hazırlı siyasi münasibətlərin təməli Ulu Öndər Heydər Əliyevin Birləşmiş Krallığa 1994-cü ve 1998-ci illərdə həyata keçirdiyi səfərləri zamanı qoyulub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Birləşmiş Krallığa səfərləri yüksək səviyyəli siyasi dialoqun gücləndirilməsinə və ikitərəfli əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilmesinə öz töhfəsini verib. Bu gün iki ölkə arasında yüksək səviyyəli siyasi, iqtisadi və mədəni münasibətlər mövcuddur. Bu ölkə Azərbaycanın

alan əsas xarici neft şirkətlərindən biridir.

Bütövlükde, öten 23 ilde BP Azərbaycanın neft-qaz sektorunun inkişafı və modernləşdirilməsinə verdiyi mühüm töhfələr vasitəsilə enerji sənayesində Azərbaycanın əsas tərəfdaşı olaraq qalmaqdadır. Bu tərəfdaşlıq nəticəsində Böyük Britaniya Azərbaycana ən çox investisiya yatırın ölkəyə çevrilib. Hansı ki, bu investisiyalar ölkəmizdəki bütün xarici investisiyaların təxminen 50 faizini təşkil edir. Bunun da nəticəsində Britaniya Azərbaycanda ən böyük xarici investor ölkə statusunu qoruyur. Ümumilikdə isə Azərbaycanda

Britaniyanın təxminən 400-ə yaxın şirkəti fəaliyyət göstərir, həmçinin Bakıda xeyli Britaniya vətəndaş yaşayır.

"Ösrin müqaviləsi"ndən sonra Azərbaycanın həyata keçirdiyi bütün neft-qaz layihələrində Böyük Britaniyanın BP şirkəti iştirak edib. Prezident İlham Əliyevin Böyük Britaniyaya bu səfəri də iki ölkə arasında enerji sahəsində əməkdaşlıqla bağlı yeni mərhələnin əsasını qoymuş.

Büyük Britanya ve Şimalı İrlandiya Birleşmiş Krallığının Başkanı xanım Tereza Mey Azərbaycan Prezidentinin bu sefərinin iqtisadi və ticarət, enerji, təhlükəsizlik məsələlərinin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaradacağını bildirdi və SO-CAR-la BP şirkəti arasında imzalanacaq sazişin əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından önemini vurğuladı. Tereza Mey Azərbaycanın Əfqanistanda sülhməramlı əməliyyatlarda iştirakına və verdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını bildirdi.

Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, Azərbaycanla Böyük Britani-

qələrinə əsaslandığını Prezident İlham Əliyev onun Böyük Britaniya səfərinin əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi işinə xidmət edəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Sonra Prezident İlham Əliyevin və Baş nazir Tereza Meyin iştirakı ilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti - SOCAR, "BP Exploration (Azerbaijan) Limited" şirkəti və SOCAR-in Ortaq Neft Şirkəti arasında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda D230 perspektiv blokunun birgə kəşfiyyatı və işlənilməsi üzrə hasilatın pay bölgüsü haqqında saziş imzalandı.

D230 bloku Xəzər dənizində Bakının şimal-şərq istiqamətində təxminən 135 kilometr məsafədə yerləşir. Blok təxminən 3200 kvadratkilometr ərazini əhatə edir. Blokun məhsuldalar laylarının gözlənilən dərinliyi təxminən 3500 metrdir. 25 illik müddəti əhatə edən sazişə əsasən, BP 50 faiz iştirak payına malik olmaqla kəşfiyyat dövründə operator olacaq, iştirak payının digər 50 faizi isə SOCAR-a məxsus olacaq. Azərbaycan öz tə-



alan əsas xarici neft şirkətlərindən biridir.

ya arasında ikitərəfli münasibətlərin gündəliyi çox genişdir və ölkələrimiz müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi, enerji, ticaret, sərmaya qoyuluşu sahələrində fəal əməkdaşlıq həyata keçirir. Hazırda ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi və şaxələndirilməsi istiqamətində fəal iş aparıldılığını, bunun üçün böyük potensialın olduğunu bildiren dövlət başçısı Böyük Britaniyanın bir çox şirkətlərinin Azərbaycanda uzun illərdir ki, fəaliyyət göstərdiyini, SOCAR-BP əməkdaşlığı strateji xarakter daşıdığını diqqətə çatdırırdı. İkitərəfli münasibətlərimizin tərəfdəşliq əla-

rəfdaşı kimi Böyük Britaniya ilə ikitirəfli əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsinə mühüm əhəmiyyət verir. Eyni zamanda, Birləşmiş Krallıq da ölkəmizlə münasibətlərin derinleşməsində maraqlıdır. Azərbaycan Prezidentinin Londona səfəri və imzalanan yeni neft sazişi bunu təsdiq etdi. Neft sazişi həm də onu təsdiq edir ki, Azərbaycan tam müstəqil enerji siyaseti həyata keçirir. Diger tərəfdən, həyata keçirilən neft layihələri, həm də Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyinin və inkişafının teməlində dayanan əsas faktordur.

**“Səs” Analitik Qrupu**

3 may 2018-ci il

## Akademik Zərifə Əliyeva haqqında kitabın və elektron məlumat bazasının təqdimatı olub



Məyin 2-də M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında görkəmli oftalmoloq-alim, Əməkdar Elm Xadimi, akademik Zərifə Əliyevaya həsr edilmiş "Zərifə Əliyeva. Bibliografiya" kitabının ve "Zərifə xanım Əliyeva - 95" adlı elektron məlumat bazasının təqdimatı olub. AZERTAC xəbər verir ki, tədbirdə rəsmi şəxslər, elm və mədəniyyət xadim-

Vaqif Əliyev böyük alim, akademik Zərifə Əliyevanın elmi, fəaliyyətdən, onun ömrü yoldaşı ulu öndər Heydər Əliyevə olan böyük sevgisindən danişib. Nazir müavini deyib ki, Azərbaycanın səhiyyəsinə böyük töhfələr vermiş bu insani xatırlayanda her bir azərbaycanının gözü önünde mənəvi kamilliyyin ən uca zirvəsində dayanan, əziz xatirəsi milyonlarla insanın qəlbində yaşayır, insanların gözlerinə nur verən görkəmli elm fədaisinin işiqli çöhrəsi canlanır. Eyni zamanda, biz necib Azərbaycan qadını, böyük bir nəslin layiqli övladı, vəfali ömür-gün yoldaşı, fədakar ana obrazı görürük. Yüksek intellekt, geniş erudiyyə, zəngin mədəniyyət, dərin bilik, insanpərvərlik, Vətəne məhəbbət və xeyirxahlıq kimi keyfiyyətlər Zərifə xanımın portretini tamamlayırlar. Zərifə xanım kövrək ciyinlərində böyük məsuliyyət və fədakarlıqla Ümummilli Liderlə ciyin-

çiyinə getmək, onun dayağı olmaq, qayğısına qalmaq və ağır günlərdə dərdinə şərik olmaq yükünü daşıdı. O övladlarını layiqli vətəndaşlar kimi, öz nəslinin yüksək mənəvi dəyərlərinin varisi kimi yetişirdi.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Sədaqət Qəhrəmanova, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru Ədalət Muradov, Azərbaycan Tibb Universitetinin prorektoru Rauf Əliyev görkəmli alimin yaradıcılığından, insan keyfiyyətlərindən söz açıblar. Bildirilib ki, onun mükəmməl biliyi və bacarığa malik oftalmoloqların və ümumiyyət, tibb işçilərinin hazırlanmasında böyük əmək sərf etməsi danılmazdır. Dünya oftalmologiya elmine böyük töhfələr vermiş akademik Zərifə xanım Əliyevanın zəngin irsi, tibbin müxtəlif sahələri üzrə apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər, yaratdığı fundamental əsərlər Azərbaycan tibb elminin parlaq səhifələrini təşkil edir. Görkəmli alimin keçidiyi şərəflə ömür yolu hər bir Azərbaycan vətəndaşı, hər bir alim və həkim üçün həyat və mənəviyyat dərsi, kamillik və müdriklik məktəbidir. Tədbirdə digər çıxış edənlər də alimin yaradıcılığı və gördüyü işlərlə fikirlərini bölüşüb. Sonra "Zərifə xanım Əliyeva - 95" elektron məlumat bazasının təqdimatı olub. Tədbir çərçivəsində Milli Məclisin deputati, yazıçı-dramaturq Hüseynbala Mirələmovun "Zərifə Əliyeva" adlı kitabının yenidən çap olunmuş variantı da təqdim edilib.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini



ləri iştirak ediblər.

Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov çıxış edərək görkəmli alimin keçidiyi həyat yolu haqqında məlumat verib. Bibliografiyanın əhəmiyyətindən danişan direktor deyib ki, bu nəşr Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Kitabxananın birgə layihəsi əsasında ərsəyə gəlib. "Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri" seriyasından oxuculara təqdim olunan bu yeni bibliografiyaya yeni bölmələr və yarım bölmələr əlavə edilib. Yeni nəşrde son illərin materialları da öz əksini tapıb. Bibliografiya alimin 1958-2018-ci illərdə Azərbaycan, rus və ingilis dillərində nəşr edilmiş kitabları, elmi konqres, sessiya və konfrans materiallarında və dövri mətbuatda dərc edilmiş məqalələri haqqında materialları əhatə edir. Nəşrdə "Görkəmli şəxsiyyətlər Zərifə Əliyeva haqqında", "Həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri", "Zərifə Əliyevanın xatirəsinin əbədiləşdirilməsi" bölmələri yer almaqla yanaşı, ilk dəfə olaraq "Zərifə Əliyeva dünya kitabxanalarında" bölməsi əlavə edilib. Vəsaite daxil edilmiş materiallar xronoloji ardıcılıqla, daxilde isə əlfba sırası ilə qruplaşdırılıb. Qeyd edilib ki, vəsaitin sonunda oxuculara kömək göstərmək və bibliografiyadan istifadəni asanlaşdırmaq məqsədilə komək bölmələr - "Zərifə Əliyevanın əsərlərinin əlfba göstəricisi", "Zərifə Əliyeva haqqında yazan müəlliflərin əlfba göstəricisi" və "Həmmüəlliflərin əlfba göstəricisi" də tərtib olunub.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini

## Bahar Muradova: "Azərbaycan insan alverinə qarşı mübarizədə lazımı tədbirlər görür"

**A**zərbaycan insan alverinə qarşı mübarizədə lazımı tədbirlər görür. SİA-nın məlumatına görə, bunu Mili Məclisin vitse-spikeri Bahar Muradova parlamentin İnsan hüquqları komitəsinin və Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin birgə iclasında deyib.

B.Muradova bildirib ki, Azərbaycanın bu sahədə üzərinə götürdüyü öhdəliklərdən, beynəlxalq konvensiyaların üzərimizə qoymuş olduğu öhdəliklərdən, "İnsan alverinə qarşı mübarizə haqqında" qanunundan və Cənayet Məcəlləsindən ireli gələn tələblər yerinə yetirilməkdədir: "Bu sahədə Azərbaycanın əldə etdiyi nəticələr kifayət qədər müsbətdir. İnsan alverinə qarşı mübarizə özü-özüyündə çox vacib bir sahədir. Ona görə ki, insanın mənəviyyatına, ləyaqətinə yönəlmış cinayətlər çox ağır cinayətdir. Əlbəttə ki, bù-



tün dünyada, Azərbaycanda insanı alçaldan, onun ləyaqətinə və heysiyatına toxunan bu cinayətin profilaktikası, qarşısının alınması, cinayətkarların cəzasına çatdırılması və qurbanların psixologiyasına və mənəviyyatına dəyişmiş ziyanın aradan qaldırılması istiqamətində fəaliyyət çox vacibdir".

## Fransanın "La Baule+" jurnalında Azərbaycanla bağlı reportaj dərc edilib

**F**ransanın "La Baule+" jurnalında Azərbaycanla bağlı reportaj dərc edilib. Reportajda Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, iqtisadi inkişafı, təbii sərvətləri, Avropanın enerji təhlükəsizliyində rolü, eləcə də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti barədə ətraflı məlumat verilir. Ölkəmizdə müxtəlif dinlərin və millətlərin nümayəndələrinin mehriban şəkildə yaşadıqları diqqətə çatdırılır.

Müəllif Yannik Urryen aprelin 11-də Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkilərini müşahidə etdiyini, səsvermənin şəffaf və ədalətli keçdiyini bildirir. Paytaxt Bakı barədə səhəbet açan jurnalistin ölkəmizdə görüşdüyü rəsmi şəxslərdən aldığı müsahibələr də reportajda yer alıb. Fransalı jurnalist Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq tədbirlərdən də bəhs edir.

## "Azərbaycanda qeyri-hökumət təşkilatları: tarix və inkişaf" kitabının təqdimatı olub



sor Hikmet Babaoglu və AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun professoru Rəna Mirzəzadədir.

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin deputati Hikmet Babaoglu, Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin kafedra müdürü İsrail İsgəndərov, Dövlət İdarəcilik Akademiyasının dosenti İ

**M**ayın 2-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Mərkəzi Elmi Kitabxanasında Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri, Milli Məclisin deputati Azay Quliyevin "Azərbaycanda qeyri-hökumət təşkilatları: tarix və inkişaf" adlı kitabının təqdimatı keçirilib.

AZERTAC xəbər verir ki, kitabın elmi redaktoru Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə koməkçi, professor Əli Həsənov, rəyçiləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəcilik Akademiyasının birinci prorektoru, professor Əlikram Abdullayev, Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin həkimi, professor Lətif Hüseynov, Birmingham Universitetinin professoru, Avropa Şurasının Venesiya Komissiyasının eksperti Jermi Makbrayd, Milli Məclisin deputati, profes-

ışallah Qafarov, Milli Qeyri-Hökumət Təşkilatları Forumunun sədri Rauf Zeyni, Beynəlxalq Münasibətlərin Araşdırılması Mərkəzinin sədri Rufiz Qonaqov, Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fonduñun rəhbəri Umud Rəhimoğlu və başqaları kitabın əhəmiyyətindən danişiblər. Bildirilib ki, bu monoqrafiya vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunu istiqamətində gedən prosesləri əks etdirən yeni və aktual elmi mənbədir. Müəllif elmi tədqiqatında QHT-nin yaranma tarixini və inkişafını, ictimai sektorun tekamül mərhələlərini geniş araşdırıb, bu sahədə milli və beynəlxalq təcrübəni müqayiseli şəkildə tədqiq və təhlil edib. Vətəndaş cəmiyyəti haqqında mövcud nəzəriyyələrə müəllifin elmi baxışı və yaradıcı mövqeyi, onun qaldırıldığı bir sıra aktual məsələlər monoqrafiyanın dəyərini daha da artırır. Sonda çıxış edən müəllif Azay Quliyev kitab haqqında məlumat verib.

# KİVDF-nin Müşahidə Şurasının növbəti iclası keçirilib



**M**ayın 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu (KİVDF) Müşahidə Şurasının növbəti iclası keçirilib. Müşahidə Şurasının sədri Həsən Həsənov gündəlikdəki məsələlər barədə məlumat verib.

KİVDF-dən AZƏRTAC-a bildirilərlə ki, birinci məsələ - Fondu jurnalist təşkilatları üçün keçirdiyi "Azərbaycan media məkanında ədəbi dilin qorunması" və "Jurnalist peşəkarlığının artırılması" mövzularında müsabiqənin elanı barədə Fondu icraçı direktoru Vüqar Səfərli məlumat verib. O, jurnalist təşkilatları üçün təşkil olunan ənənəvi müsabiqənin mediada ədəbi dilin normalarının qorunması və kütləvi informasiya vasitələri əməkdaşlarının peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədində xidmet etdiyini bildirib. İcraçı direktor "Azərbaycanın media məkanında ədəbi dilin qorunması", "Azərbaycan teleradio məkanında ədəbi dilin qorunması" və "Jurnalist peşəkarlığının artırılması" mövzularını ehətə edən müsabiqənin mayın 4-dən 22-dək keçiriləcəyini, hər istiqamət üzrə qalib olacaq təşkilata layihənin icrası üçün mərhələli şəkildə 20 min manat maliyyə vəsaitinin ayrılaçığını bildirib.

Müşahidə Şurasının sədri Həsən Həsənov, üzvlərdən Cəmaləddin Quliyev, Behruz Quliyev, Ayaz Mirzəyev və Ramiz Əsəkər ənənəvi fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin jurnalistlərin peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi, yaradıcı əməyinin stimullaşdırılması baxımından ehəmiyyətini qeyd ediblər. Cari məsələlərin müzakirəsi zamanı V.Səfərli Fondu perspektiv fəaliyyət istiqamətləri barədə məlumat verib.

## Pakistan'da ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümü münasibətilə golf turniri keçirilib



**Ü**mummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycanın Pakistan'daki səfirliliyinin ve İslambabadın Bahriya rayonunun rəhbərliyinin təşkilatçılığı ilə Bahriya Qolf Klubunda golf turniri və digər əyləncəli yarışlar keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, turnirdə və digər yarışlarda Pakistan'da akkreditə olunan diplomatik korpusun təmsilçiləri, tanınmış qolfçular və ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər. Turnirin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimində Bahriya rayonunun icraçı direktoru, ehtiyatda olan general-major Məhəmməd Əli Khan və Bahriya Qolf Klubunun əməkliyyatlar üzrə direktoru Semi Saveri bildirilər

ki, 1960-ci illərdən başlayaraq Azərbaycanın siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni təreqqisi Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ölkədə təhsilin, infrastrukturun, həmçinin neft və qaz sənayesinin inkışafına mühüm töhfələr verən ulu önder Heydər Əliyev 1993-cü ildə müstəqilliyinin itirilməsi təhlükəsi ilə qarşı-qarşıya qalan Azərbaycanda həkimiyətə qayıdaraq ölkəni dərin böhrandan xilas edərək dinamik inkişaf yoluna çıxarıb. Azərbaycanın Pakistan'dakı səfiri Əli Əlizadə ümummilli lider Heydər Əliyevin ister sovet dövründə, isterse də müstəqillik illərində Vətən və xalq karşısındı misilsiz xidmətlərindən danışır. Diplomat dahi şəxsiyyətin həyata keçirdiyi müdrik İslahatlar nəticəsində ölkədə bütün sahələrdə möhkəm və davamlı inkişafın bərqərar edildiyini vurğulayıb. Qolf turnirinin ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr edilməsinin təsadüfi olduğunu bildiren səfir Ulu Önderin Azərbaycanda idmanın inkişafına daim xüsusi önem verdiyini diqqətə çatdırıb. Çıxışlardan sonra turnirin və əyləncəli yarışların qaliblərinə kuboklar, milli suvenirlər, ilk yerləri tutmuş qolfçular isə Azərbaycana səyahət etmək üçün İslambabad-Bakı-İslambabad aviareysi üzrə dörd bilet təqdim olunub. Sonda ziyafət verilib və konsern programı təqdim edilib.



## Azərbaycanın və San-Marinonun Xarici İşlər nazirlikləri arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb

**A**zərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov ölkəmizdə səfəerde olan San-Marino Respublikasının xarici işlər üzrə dövlət katibi Nikola Renzinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Xarici İşlər Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilərlə ki, tərəflər iki ölkə arasında siyasi və iqtisadi əlaqələrin möhkəmləndirilməsində mütəmadi olaraq yüksək səviyyəli görüşlərin keçirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Tərəflər Azərbaycan və San-Marino arasında ticarət əlaqələrinin iki ölkənin potensialına uyğun olmadığını qeyd edib, bunun daha da dərinleştirilməsi imkanları etrafında fikir mübadiləsi aparıblar. Bu məqsədə nazirlər iqtisadi-ticaret əlaqələrinin təşviq edilməsi üçün iki ölkənin biznes dairələri arasında bir-başa temaslarının yaradılmasının və biznes forumlarının keçirilməsinin vacibliyini bildiriblər. Söhbət zamanı beynəlxalq təşkilatlar çərçivədə tutulur.

Söhbət zamanı nazirlər kənd təsərrüfatı, humanitar, turizm, idman və digər sahələrdə əməkdaşlıq imkanları barəsində fikir mübadiləsi aparıblar. Sonda tərəflər "Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi ilə San-Marino Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi arasında Anlaşma Memorandumu"nu imzalayıblar.

## Sevinc Fətəliyeva: Real faktlara söykənməyən "hesabat" qəbul edilməzdir

"Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) uydurma "korrupsiya hesabatı" heç bir real fakta söykənməyən, ermənipərəst mərkəzlərlə şübhəli sövdələşməsi olan bəzi avropalı "siyasetçilər"in Azərbaycanın ünvanına səsləndirdikləri şərbətana, subyektiv mülahizələrə əsaslanır. Bu "hesabat"ın nə qədər qərəzli və qeyri-objektiv olduğu, həqiqətdən əzaq olması orada əksini tapan absurd iddialardan da aydın şəkildə görünür. Bu hesabatda məntiq və ciddi yanaşma yoxdur. "Hesabat"ı oxuyanda Azərbaycana qara yaxmaq, onu bu təşkilatın gerçək gündəmindən kənardan qoymaq məqsədi aydın görünür". Bu fikirləri Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputati Sevinc Fətəliyeva deyib.



təşkil etdiyi oyundur.

"Azərbaycan heç vaxt öz milli maraqlarını, müstəqil siyasetini kiməsə güzəştə getməyib və getməyəcək. Ölkəmizə qarşı təzyiqlər göstərmək cəhdələri hər zaman iflasa uğrayıb. AŞPA-da müxtəlif vaxtlarda ölkəmizə qarşı xoş niyyətə söykənməyən belə kampaniyalar müşahidə edilib və Azərbaycan dövləti belə addimlara qarşı müvafiq tədbirlər görüb. Bu "hesabat" AŞPA-da Azərbaycana qarşı ikili standartlar siyasetinin yeni dalğasının başlandığını göstərir. Bütün bu cəhdələr nəyə yönəlib? Azərbaycanı öz demokratiya yolundan döndərməyə? Azərbaycanı radikallaşdırmağa? Dəyərlərimizi dəyişdirməyə? Bu, heç zaman baş verməyəcək. Bütün bu cəhdələr əbəsdir. Azərbaycan heç zaman öz demokratiya yoldan dönməyəcək. Bütün bu hiylələr oyunlara, təzyiqlərə və ədaletsizliklərə baxmayaq, biz demokratiya dəyərlərinə sadıqlıymızı qoruyub saxlayacaqıq. Ermənistan'da baş verən hadisələrdən diqqəti tam yayındırmaq üçün AŞPA-nın yaz sessiyası sanki Azərbaycana həsr edilmişdi. Azərbaycana qarşı yönəlmüş bu oyun neçə illərdir ki, AŞPA-da ölkəmizə qarşı olan ikili standartların davamıdır"-deyə, S.Fətəliyeva vurğulayıb.

3 may 2018-ci il

# Əbədiyaşar LİDER!

Tarixdə ele insanlar var ki, onların əzəmetini heç bir sözle ifadə etmək mümkün deyil. Öz xalqı üçün, ölkəsi üçün ömrünü feda edən bu cür tarixi şəxsiyyətlər daim tarixdə sevgi və hörmətə anılır, xatırlanırlar. Ulu Öndər Heydər Əliyev də belə insanlardandır. Hər il may ayının 10-də xalqımız Ulu Öndərin doğum gününü, sözün əsl mənasında, böyük sevgi və hörmət hissi ilə qeyd edir. Bu tarixi şəxsiyyətlə bir neçə dəfə ünsiyyətdə olmuş bir insan kimi deyə bilərem ki, Onun nurlu simasında, həm də öz xalqının taleyi üçün böyük məsuliyyət və narahatlıq hissələri öz əksini tapırdı. Bu cür dahi insanlar hemişi öz mənali həyatlarını xalqlarının geləcəyi üçün fəda edirlər. Ulu Öndər Heydər Əliyev də bu cür dahi insanlardan id. Biz Heydər Əliyevi Ulu Öndər, Müdrük İnsan, Dahi Şəxsiyyət adlandıırıq. Amma etiraf edək ki, bunlar Onun milli təfəkkürümüzə əbədilik qazanan statusunun yalnız müəyyən bir hissəsini ifadə edir. Dahi Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın milli varlığının ümumi çevrəsinin en yüksək nöqtəsini təşkil edən zirvədir.

Müdrükliyi, uzaqqorənliyi və təkrarsız fəaliyyəti ile milli gerçəklilikdə əbədi yer almış en böyük azərbaycanlı Heydər Əliyevin nurlu obrazı hemişi qəlbimizə işiq və hərarət saçır. Adı Azərbaycanın, türk dünyasının, bütünükde, dünya siyasetinin tarixine qızıl hərfərlər yazılmış bu şəxsiyyət, haqlı olaraq, Əbədi Öndərimiz kimi sabahə gedən yolumuzun mayakına çevrilmişdir.

Bənzərsiz tarixi şəxsiyyət kimi, Heydər Əliyev siyasetdə həm ənənəvi, həm də müasir lider obrazında təzahür edən, təmsil etdiyi xalqın və dövlətin yolgöstərənin çevrilməyi bacaran və onun milli idealını təmsil edən dahi və müdrük bir insandır. Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan tarixində en aradıcı və en böyük istiqlalçı, en böyük demokrat, en böyük vətənpərvər, en böyük dövlətçi və en böyük əmel sahibidir. Onun fəaliyyətinin hər bir hissəsi xalqımızın mədəni inkişafına, iqtisadi ve siyasi yüksəlisinə xidmət edən müvəffəqiyyətlərlə zəngindirdi.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin ömr yolu, hemişi uğur və qələbələrlə müşayiət olunan mübarizəsi iki minilliyyi qovuşdurmuş onilliklərdə tariximizin şərəf kitabının en parlaq və zəngin səhifələrini təşkil edir. Milli tariximizin Ulu Öndər Heydər Əliyev zirvəsi geleceyə gedən yolumuzu aydın görməye geniş imkan yaratdığı kimi, keçmişimizi, xüsusən, yaxın dünənimizi də doğru-düzgün dəyərləndirmeyimiz üçün dolğun mənzəra açır.

Böyük şəxsiyyətlərin adı zamanasının en xalqının rəmzinə çevrilir. Ulu Öndər, dünya miqyaslı siyasi və dövlət xadimi Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının öz tarixi ərzində ərsəyə getirdiyi en böyük siyaset və dövlət xadimidir. Xalqımızın bütün müsbət keyfiyyətlərini, yaradıcılıq enerjisini öz simasında üzvi şəkildə birləşdirən Heydər Əliyev millətimizin şərəf və ləyaqət ünvanına çevrilmişdir. Tariximizin son yarım əsrən artıq bir dövrü Dahi Öndər Heydər Əliyevin zəkası ilə nurlanmışdır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bir qərinən artıq dövrde Azərbaycana iki dəfə rəhbərlik etməsi en mühüm nəticələri ilə şəxsiyyətin tarixdə müeyyənedici rolunu bir daha təsdiqleyən, çağdaş dünyada etiraf olunan fenomenal bir hadisədir. Ulu Öndərimizin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi hər iki dövrü indiki nəsillər minilliklər boyu davam edən dövlətçilik tariximizin en şanlı səhifələri, misilsiz idarəetmə məktəbi kimi öyrənir və daim sonsuz qürur mənbəyi kimi yad edirlər. Bu misilsiz siyasi irs-liderlik məramı 1969-cu ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etməsi ilə başlanan şərflə missiya ilə müəyyən olunmuşdur. Dahi Öndər Heydər Əliyev uzaqqorən, qətiyyətli siyasetçi olduğunu hələ ölkəyə ilk dəfə rəhbərlik etdiyi 1969-1982-ci illərdə



Təsdiqləmişdir.

Böyük strateq bugünkü müstəqil Azərbaycanı hələ o zamandan- Azərbaycanda həyatın bütün sahələrində ağır tərəzzülün hökm sürdüyü bir dövrde xalqın problemlərini öz çiyinə götürdüyü 1969-cu ildən qurmağa başlamışdır. Bu qənaətin gerçəkliliyi tarixi proseslərin sonrakı gedisi də tam sübuta yetirmişdir. Zəngin idarəetlik təcrübəsi ni sovet rejiminin əsl mahiyyəti barədə bilgili ilə uzlaşdırın Ümummilli Lider o zaman Azərbaycanı düşmüş olduğu böhrandan çıxarmaq üçün qəti addimlar ataraq böyük uzaqqorənliliklə ölkənin uzunmüddətli, aradıl inkişafının təminatına yönələn proqramlar tərtib etmiş və qısa zaman ərzində bu proqramların icrasına nail olmuşdur.

Böyük qurucu lider Heydər Əliyevin respublikaya rehbərlik etdiyi illər siyasi, iqtisadi, medəni yüksəlik dövrü kimi tariximizə daxil olaraq xalqımızın milli mənlik şüurunun oyanışına güclü təkan vermişdir. Məhz hemin dövrde imperiya tərkibində olmayıza baxmayaraq, Azərbaycanın gelecek siyasi və dövlət müstəqilliyi üçün əsaslı zəmin və möhkəm bünövəre yaradılmışdır.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin dünənən en fövqəl dövlətlərindən olan SSRİ-nin rəhbərliyine irəli çəkilməsi də Onun lider kimi güclü təşkilatçı olması ilə bağlı idi. Heydər Əliyev məhz zəka və enerjisinin nəhengliyi şəyində 1982-ci il noyabrın 23-də Sovet dövlətinin ali qərargahı olan Sov. İKP MK-nın Siyasi bürosuna üzv seçildi. O, Moskva ya aparıldı, ən ağır və məsul vəzifələrden olan SSRİ Nazirlər Soveti sədrinə birinci müavini təyin edildi. O dövrde bu qüdrətli siyaset və dövlət xadimi SSRİ-nin en mühüm sahələrinə rəhbərlik etdi və öz güclü təsir qabiliyyəti ile o zamankı inkişafə təkan verdi.

Moskvada çalıştığı dövrde də xalqımızın sədaqətli oğlu Heydər Əliyev Azərbaycanın aradıcı inkişafı üçün elindən gələni edirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev Siyasi Büro tarixində ilk şəxsiyyət oldu ki, sovet siyasi maşını Onu sindira, eye, məhv edə bilmədi. O, Siyasi Bürodan uzaqlaşdırılan yeganə şəxs idi ki, yenidən siyasi olimpə qalxmağı bacardı! Çünkü O, artıq çoxdan öz vətənində və dünyada yüz milyonlarla insanın nüfuz və etibarını qazanmışdı.

Siyaset nəhəngi Heydər Əliyevin Azərbaycanda ikinci dəfə hakimiyyətə gelişdi və eynilə birinci dəfə olduğu kimi, respublikanın üzleşdiyi ağır sosial-iqtisadi, mənəvi mühitə şərtlənmışdı. Ulu Öndər 1993-cü ilin iyununda kifayət qədər böhrənlər bir dövrədə xalqın çağırışına cavab verərək, Azərbaycanın ida-

rəçilik sükanı arxasına keçmiş, qısa müddətə milli dövlətçilik doktrinəni irəli sürərək onun süretli icrasına başlamışdır.

Dövlətçiliyimizin müqəddərətinin həll edildiyi 1993-cü ilin iyun günlərində xalqın tekdil tələbi ilə Dahi Öndər Heydər Əliyevin ölkə rehbərliyinə qayıdışı Azərbaycanı mehv olmaq fəlakətindən xilas etdi. Heydər Əliyevin sayəsində Azərbaycan uğurum bir addimlığından geri döndü, itirmek üzrə olduğu siyasi və dövlət müstəqilliyini qoruyub saxlaya bildi. Bir faktı qeyd edim ki, Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi 1991-ci il oktyabrın 18-də elan olunsa da, onun əsl tarixi, məhz qurtuluş gündündən başlanır. Çünkü Ulu Öndərimizin dediyi kimi, "Tarix dəfələrle sübut etmişdir ki, xalqın əvəzsiz milli servəti olan müstəqilliyin qorunması onun əldə edilməsin-

dən qat-qat ağır və mürəkkəb vəzifədir".

Bu, zəruri və tarixi Qayıdış idi. Bu, xalqın ümidişlərinin bərpası idi, onun öz Xilaskarına qovuşması idi! Bu, Azərbaycanın tarix səhnəsində hemişəlik silinmək təhlükəsində Qurtuluşu idi! Bu, "ölüm-qalım" dilemməsinin xalqın, milletin, dövlətin xeyrinə həll olunması idi! Bu, azadlıq və dövlətçilik rəmzinə çevrilən real və efsanəvi liderin: "Müstəqilliyim dönməzdır, qətidir və əbədidir" fikrinin təsdiqi idi!

Ulu Öndər bir ictimai-iqtisadi formasiyadan digərinə kecid dövründə respublikanın qarşısında duran strateji vəzifə və hədəfləri düzgün müəyyənleştirməklə, dünyadan qabaqcıl dövlətlərinin təcrübəsində sınaqdən uğurla çıxmış, müsbət nəticələri sübut olunmuş inkişaf kursunun Azərbaycan gerçəkliliyinə adekvat modelini yaradı.

Zəngin təcrübəli və yeni təfəkkürli siyasetçi Ulu Öndər Heydər Əliyevin demokratiya epoxasında müstəqil dövlətimizə rəhbərliyi dövründə Azərbaycanda dövlət quruculuğu, iqtisadi inkişaf, beynəlxalq əlaqələrin gücləndirilməsi istiqamətində davamlı proses başlandı, ölkədə bütün sahələr üzrə köklü İslahətlər aparıldı. Müstəqillik yolunda inamlı addimlayan Azərbaycan dünənədən baş verən demokratikləşmə prosesinin iştirakçısına çevrildi. Bütün bunlara yanaşı, Ulu Öndər Heydər Əliyev çox böyük məhərətə özünü neft strategiyasını işləyib hazırladı. Ümummilli Lider böyük uzaqqorənlilikdə dünənən enerji tələbatının günbegün artdığını görür, neft diplomatiyası dövrünün başlandığını və bu diplomatiyada ölkəsinin qazanacağının iqtisadi və siyasi dividendləri yaxşı duyar. Dünyanın söhə sahibi olan ölkələrinin nəhəng neft şirkətləri ilə intensiv danışlıklar başlandı. 1994-cü il sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Bunun çox böyük iqtisadi dəyəri ilə yanaşı, siyasi əhəmiyyəti ondan ibarət idi ki, Azərbaycan dünya iqtisadi siyasetinin maraq mərkəzinə çevrildi. Qədim İpək Yolunun bərpası ideyasını qaldırmaq və onun həyata keçirilməsi işini təşkil etmək isə Ulu Öndər Heydər Əliyev şəxsiyyətinin regional yox, dünyəvi xarakter daşıdığını sübut etdi. Böyük İpək Yolu ilə bağlı 30-dan çox dövlətin müasir inkişafında bu yolun müstəsnə rolü Ulu Öndərin adı ilə bağlıdır.

1995-ci ildə müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyası qəbul edildi. Ümummilli Liderin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə hazırlanın bu alı sənəd Azərbaycanda insan hüquq və azadlıqlarının qorunması və

təmin olunmasında yeni mərhələ açıldı. Ölkədə əsaslı siyasi, hüquqi və sosial islahatlara başlanıldı. Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması, mədəniyyətin, ədəbiyyatın və inqəsənətin inkişafı üçün lazımi tədbirlər görüldü. Milli dövlətçilik ideologiyası və idarəçilik fəlsəfəsi formalasdırıldı.

Azərbaycanlıq, müstəqillik və dövlətçilik amalları namənə milli həmziyətin yaradılması istiqamətində əməli addimlar atıldı. Dünyanın müxtəlif qitələrində yaşayan soydaşlarımızla əlaqələrin inkişaf etdirilməsi, diaspor təşkilatlarının yaranmasına kömək göstərilməsi dövlət siyasetinin tərkib hissəsinə çevrildi.

Baki-Tbilisi-Ceyhan, Baki-Tbilisi-Ərzurum neft və qaz kəmərlərinin çəkilməsi haqqında müqavilələri bağlamaqla Ulu Öndər Heydər Əliyev təkcə Azərbaycanın yox, Gürcüstan və Türkiyənin də iqtisadi inkişafına zəmin yaratdı, üstəlik, hərbi təhlükəsizliyi təmin etdi. Ümummilli Liderin təxəyyülüün qlobal siyasetə bu uzaqqorən təsiri bütün Qafqaza aid dünya siyasetinin dəyişməsinə səbəb oldu.

Nəticə etibarilə, qeyd edə bilərik ki, böyük dövlətçilik təcrübəsinə malik olan Ümummilli Lider Heydər Əliyev Şərq və Qəribin qoşşığında yerləşən ölkəmizdə hər iki sivilizasiyanın konseptual parametrlərini özündə birləşdirən universal, modern bir dövlət yaratdı. Məhz Onun sayəsində Azərbaycan dünənən iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş dövlətlərinin strateji tərəfdəşinə və Cənubi Qafqazın en aparıcı dövlətinə çevrildi. Ulu Öndər Heydər Əliyev xoşbəxt siyasetçi və dövlət xadımı idi, çünkü zəhmətinin bəhrəsi olan müstəqil Azərbaycan dövlətinin geleceyindən arxayı id. Heydər Əliyevin ruhu da şaddır, cüntü başlığı işlər bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən eyni əzm və irade ilə davam etdirilir, Onun yaratdığı möhkəm teməl üzerinde inkişaf edən Azərbaycan Respublikası yeni-yeni zirvələr fəth edir. Ulu Öndərin yaratdığı sabitlik və həyat verdiyi İslahətlər Azərbaycanın müstəqilliyini dönməz və əbədi prosesə çevirdi, indiki yeniləşmə və tərəqqi üçün mətbəbəzə yaratdı. Bu strateji xətti Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 15 ildir ki, uğurla davam etdirir.

Azərbaycanın siyasi, iqtisadi və hərbi qüdrəti artmış, ölkəmiz Cənubi Qafqaz bölgəsinin lider dövlətinə çevrilmişdir. Getdikcə daha da artan imkanlarımız qarşıya qoylan hər bir mürəkkəb vəzifəni uğurla yerinə yetirməyə imkan yaradır. Azərbaycan Avropa ilə Asiyani, Şimalı Cənubu bir-birinə six bağlayan nehəng iqtisadi layihələrin həyata keçirilməsində həlledici rol oynayır.

Azərbaycanda elmin, mədəniyyətin, inqəsənətin inkişafı, mənəvi dəyərlərin qorunması və zənginləşməsi, ölkəmizin dünya miyazında qədim və zəngin mədəniyyətə malik bir ölkə kimi tanınması üçün Ulu Öndərin gördüyü işləri, elm, mədəniyyət xadimlərinə böyük qayğı ilə yanaşma ənənəsi də bu gün Onun davamçıları Prezident İlham Əliyev, Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun rehbəri Mehriban xanım Əliyeva böyük uğurla yaşadırlar.

Ölmezlik, hemişəyarlıq dəhlilərə, böyük şəxsiyyətlərə nəsib olan xoşbəxtlikdir. Xalqımızın böyük oğlu, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev də, məhz belə xoşbəxt tarixi simalardandır. Heydər Əliyev xalqımızın dünya tarixinə bəxş etdiyi elə qüdrətli dövlət xadimlərindəndir ki, insanlar, yenileşən nəsillər zaman-zaman Onun ölüm yoluna məraciət edəcək, zəngin irlərini araşdıracaq, öyrənəcək, liderlik məktəbindən dərs alacaqlar. Ulu Öndər nəsillərin qəlbində öz eməlli, ölməz ideyaları ilə yaşayacaqdır. Əsrər, qərinələr keçəcək, Azərbaycan xalqı var olduqca, onun Ümummillil Lideri də daim yaşayacaqdır.

**Sirvan Əbəliv,  
Prezident təqəbüdçüsü**

# BSU-nun xarici ölkələrin təhsil ocaqları ilə əməkdaşlığı genişlənir

Dünən Bakı Slavyan Universitetinin rektoru, professor Nurlana Əliyeva Çexiya Respublikasının Karl Universitetinin professoru İvana Bozdechovanı və Rumuniyanın Aleksandr İohan Kuzi adına Yassi Universitetinin təhsil marketinqi tədbirləri və akademik imic şöbəsinin əməkdaşı Alexandru Grigorasi qəbul edib. N. Əliyeva qonaqları salamlaşdırıldıqdan sonra, onların gəlişinin xoş bir dövrə - Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyinə təsadüf etdiyini bildirib. O, bu günlərdə Azərbaycanın hər yerində möhtəşəm tədbirlərin keçirildiyini, ölkənin hər bir vətəndaşının Ulu Öndərə öz məhəbbətini ifadə etməyə çalışdığını bildirib.

Daha sonra rektor BSU-nun xarici ölkələrin ali məktəbləri ilə əlaqələrinə toxunub. N. Əliyeva qeyd edib ki, universitet hər il bir neçə xarici ölkənin ali təhsil ocağı ilə müqavilə imzalayıb. Həmin müqavilələr tələbə-müəllim mübadiləsini, birgə elmi layihələrin həyata keçirilməsini, elmi məcməvə və kitabların hazırlanmasını və s. nəzərdə tutur. O, Ruminiya və Çexiya'nın bir sıra ali məktəbləri ilə de BSU-nun sıx dostluq münasibətlərinə malik olduğunu dile getirib.



Aprelin 29-dan Azərbaycanda olduğunu bildirən ruminiyalı qonaq Alexandru Grigoras üç gün ərzində azərbaycanlılar tərəfindən yüksək qonaqpərvərliklə əhatə olunduğunu bildirib. O, BSU-nu beynəlxalq münasibətlərdə çox aktiv olduğunu qeyd edib və ona universitetdə fealiyyət göstərən mədəniyyət mərkəzlerinin iş prinsipi ilə yaxından tanış olmaq imkanı yaradıldığına görə, rəhbərliyə təşəkkürünü bildirib. Sonda BSU-da Ruminiya Mərkəzinin açılması barədə də öz arzusunu dile getirib.

Daha sonra çıxış edən professor İvana Bozdechova səmimi qəbulu görə, BSU rəhbərliyinə dərin minnətdarlığını bildirib.

Mayın 6-a qədər BSU-da çex dilini tədris edəcəyini bildirən professor öz ölkəsində də gənclərin Azərbaycan mədəniyyətinə, dili-nə, xüsusilə də, klassik ədəbiyyatına maraq göstərdiklərini dile getirib.

ZÜMRÜD

## Gəncədə Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatırasına həsr edilmiş şahmat turniri keçirilib



Yeni Azərbaycan Partiyası Gənəcə şəhər təşkilatı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasına 95-ci ildönümüne həsr edilmiş silsilə tədbirlər həyata keçirilməkdə davam edir. Növbəti tədbir YAP Gənəcə şəhər təşkilatının gənclər birliliyinin təşəbbüsü ilə 2 nömrəli Uşaq-Gənclər İdmən Şahmat məktəbinin müdürü Asif Həsənov, YAP Gənəcə Tibb Kollecinin ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Kifayət Fəttahi çıxış edərək Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident Cənab İlham Əliyevin apardığı siyasetin uğurlu nəticəsi kimi xalqın milli-mənəvi, mədəni və elmi-intellektual potensialının gücləndirilməsinin ön plana dayandığını diqqət çekiblər.

Tədbirdə Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti, Gənəcə Dövlət Universiteti, Azərbaycan Texnologiya Universiteti, Gənəcə Musiqi Kolleci, Gənəcə Dövlət Regional Kolleci və Gənəcə Tibb Kolleci telebələrinin iştirak etdiyi şahmat turnirine start verilib.

Final mərhələsində Gənəcə Dövlət Regional Kollecinin komandası I yer, Gənəcə Dövlət Universitetinin komandası II yer, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin komandası isə III yerə sahib olub.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

## Respublika Veteranlar Təşkilatı gənclərin hərbi xidmətə hazırlığı ilə bağlı tədbirlər keçirir



Mayan 2-de Respublika Veteranlar Təşkilatında Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin reisi, general-leytenant Arzu Rəhimovun ikinci Dünya müharibəsi veteranlarının bir qrupu ilə görüşü olub. AZORTAC xəbər verir ki, Təşkilatın sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov ikinci Dünya müharibəsində alman faşizmi üzərində Qələbənin 73-cü il-dönmü ərefəsində belə görüşlərin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib. Qeyd edilib ki, Respublika Veteranlar Təşkilatının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti ilə əlaqələrinin xüsusi əhəmiyyəti var. Hələ keçmiş SSRİ dövründə təməli qoyulmuş bu qarşılıqlı fealiyyət hər iki tərəf üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. ikinci Dünya müharibəsi iştirakçıları ilə bağlı fealiyyət, eləcə də gənclərin hərbi-vətənpərvərlik ruhunda terbiyəsi, həqiqi hərbi xidmətə hazırlanmalari isti-



qamətində müvafiq tədbirlərin keçirilməsində Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti daim Təşkilatın fealiyyətinə dəstək olub. Bugünkü görüşün keçirilməsi də bunun əyani sübutudur. Alman faşizmi üzərində Qələbənin 73-cü il-dönmü münasibətlə veteranları təbrik edən Arzu Rəhimov onlara möhkəm canşağılı, gənc nəslin azərbaycanlılıq, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsində uğurlar arzulayıb. Respublika Veteranlar Təşkilatının gənclərin hərbi-vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunma-

dan İlham Əliyev tərəfindən böyük diqqət və qayğı göstərildiyini qeyd edən Xidmətə reisi görüşün məqsədinin də məhz bu, olduğunu bildirib. A.Rəhimov ikinci Dünya müharibəsində Azərbaycanın cəbhəyə verdiyi əvəzsiz töhfələrdən və Azərbaycan Ordusunun aprel döyüşlərində göstərdiyi şücaətlərə danışır.

General-leytenant Arzu Rəhimov Respublika Veteranlar Təşkilatının sədri, istefada olan general-polkovnik Tofiq Ağahüseynova xüsusi hədiyyə təqdim edib.

# Heydər Əliyev və milli-mənəvi dəyərlərimiz

*Biz öz milli-mənəvi dəyərlərimizlə fəxr etməliyik. Bizim milli-mənəvi dəyərlərimiz əsrlər boyu xalqımızın həyatında, yaşayışında formalaşıbdır, xalqımızın fəaliyyətində formalaşıbdır. Milli-mənəvi dəyərləri olmayan millət həqiqi millət, həqiqi xalq ola bilməz.*

Heydər Əliyev



*Qədim və köklü milli-mənəvi dəyərlər sisteminə malik olan Azərbaycan xalqı bu dəyərləri sədaqətlə qorumuş, əsrlərlə yaşatmış və inkişaf etdirmişdir. Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması, keçmişdə olduğu kimi, bu gün də öz aktuallığını qoruyub-saxlayır. Çünkü milli-mənəvi dəyərlərimizin Azərbaycan xalqının formalaşmasına təsiri ilə yanaşı, milli dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsində də xüsusi rolü vardır. Milli-mənəvi, o cümlədən, dini dəyərlərimizin, adət-ənənələrimizin dərindən öyrənilməsi və araşdırılması müasir cəmiyyətimizin prioritet istiqamətlərinən biridir. Tarixi təcrübə göstərir ki, öz soykökündən, tarixindən, milli-mənəvi dəyərlərinən uzaq düşən millətlər və dövlətlər müəyyən zaman kəsiyində yox olmaq, tarix səhnəsindən birdəfəlik silinmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışlar.*

Bəs milli-mənəvi dəyərlər deyəndə, nə başa düşülür? Milli ideoloziya, mənəvi yaddaş, milli tarix, milli dil, enənəvi dini dəyərlər, milli mədəniyyət və incəsənət, milli ədəbiyyat, milli özünüdərk, ailə sistemli, dahi şəxsiyyətlərimiz, milli musiqimiz və s. Bir sözü, milli və mənəvi olan bütün naiyyət və keyfiyyətlərimiz milli-mənəvi dəyərlər sisteminə aiddir. Müasir Azərbaycan tarixinə nezər saldıqda, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və inkişafı prin-

siplərinin banisi kimi Ulu Öndər Heydər Əliyevi görürük. Müstəqillik dövrünün təməl daşları üzərində tarixi imzası olan Ulu Öndər azərbaycanlıq ideologiyasının əsasını qoyaraq, milli-mənəvi dəyərlər sistemimizi daha da gücləndirmiş və aşınmadan xilas etmişdir. Milli-mənəvi dəyərlərimizə qayıdışın və milli oyanışın xalqımız üçün gərkliliyini nəzərə alan, hər zaman bu məsələni diqqət mərkəzində saxlayan Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev bu sahə-

də inqilabi addımların atılmasına zəmin yaratmışdır. Ulu Öndər milli-mənəvi dəyərlərimizi tekce milli varlığımızın yox, həm de siyasi varlığımızın - dövlət quruculuğu prosesinin mühüm atributu hesab edirdi. Mənsub olduğu xalqın tarixi keçmişinə, mənəvi irlsinə və milli dəyərlər sisteminə sönmez mehbəbət duyğularıyla yanaşan Ulu Öndər deyirdi: "Hər xalqın özünə, öz tarixi köklərinə, ecdadları tərəfindən yaradılmış milli-mənəvi dəyərlərinə bağlılığı böyük

amildir. Biz də indi dünyanın müterəqqi mənəvi dəyərlərindən istifadə edərək, xalqımızın mədəni səviyyəsini daha da inkişaf etdirərək, gənc nəslini daha da sağlam əhval-ruhiyyədə, saf əxlaqi əhval-ruhiyyədə tərbiyeləndirməliyik".

Xalqımız 70 il sovet rejimində ateist təbliğatın aparıldığı bir şəraitdə yaşasa da, milli-mənəvi dəyərlərimizin ən önemli komponentlərindən biri olan öz dini-mənəvi dəyərlərini unutmamış, onları gizli də olsa, yaşatmışdır. Lakin

bununla belə, o dövrde dini dəyərlərin sərbəst şəkildə yaşadılması və inkişafı mümkün deyildi. Həmin dövrde ölkəmizdə cəmi 17 məscid fəaliyyət göstərirdi. Dini ibadətgahlarımızın ve abidələrimizin bərpası və yeniden inşası da Ulu Öndərin müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə təsadüf edir. Məhz bu dövrde yüzlərce ibadətgah inşa və ya bərpa edilmiş, dini dəyərlərimiz yeniden canlanmışdır. Xalqımızın əsrlerce ziyaret yeri olan, lakin sovet rejimi tərəfindən dağıdılan Bibiheybət məscidi və ziyarətgahının Heydər Əliyevin göstərişi ilə dövlət hesabına yenidən inşa edilməsi onun bu sahədəki xidmətlərinin bir göstəricisidir. Belə misalların sayı olduqca çoxdur. Heydər Əliyev islam dinini bizim milli-mənəvi kimliyimizin ayrılmaz tərkib hissəsi kimi qəbul edirdi. "Bizim dinimiz müterəqqi dindir. Əsrlər boyu islam dini özünün müterəqqi olduğunu və eyni zamanda, islam dini itaət edən insanlara özünün nə qədər tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmişdir. Heç şübhə yoxdur ki, islam dini indiye qədər olan tərəqqi tərəqqi və dövrdən tərəqqipərvər və ne qədər dünyəvi əhəmiyyətli olduğunu sübut edir, müsəlmanlara daimi xoşbəxtlik bəxş edir. Bizim dinimiz müsəlmanları həyatlarında rast gəldikləri çətinliklərdən xilas etməyə, düşmənlərə qarşı mübarizədə qalib gəlməyə və özlərini, öz ölkələrini, öz dinini, öz məsləkini qoruyub-saxlamağa həmişə yardım etmiş

# Heydər Əliyev və milli-mənəvi dəyərlərimiz

ışıklı yolun təməlini qoymuşdur. Heydər Əliyev öz çıkışlarının birində deyirdi: "Azərbaycanda qədim dövrlərdən müxtəlif xalqların nümayəndələri yaşamış, bir çox xalqların dinləri mövcud olmuşdur. Azərbaycan və onun xalqı həmişə dini dözümlülüyü ilə fərqlənmişdir. Azərbaycanda heç vaxt dini zəmində heç bir münəqişə, heç bir toqquşma olmamışdır. Hətta ötən əsrin 80-ci illərinin axırı və 90-cı illərinin əvvəllərindəki ağır dövrə belə heç bir mənfi fakt qeydə alınmamışdır. Bu gün de müstəqil Azərbaycanda biz hər bir insanın azadlığı üçün, o cümlədən, dini mənsubiyyet azadlığı, vicedan azadlığı üçün hər cür şərait yaratmışıq. Hər kəs hansı dinə mənsubdursa, həmin dinə etiqad edir. Lakin bu, Azərbaycanda insanların mehriban, qarşılıqlı anlaşılma şəraitində yaşamasına mane olmur, burada milli və dini mənsubiyetle əlaqədar heç bir ayrı-seçkilik yoxdur". Məhz bu fikirlər dahi şəxsiyyətin uzaqqorən siyasetini ifadə etməyə kifayət edir. Ulu Öndər azərbaycanlıq ideologiyası ilə dilindən, dinindən, milletindən, irqindən, sosial mənsubiyetindən asılı olmaya-raq, bütün ölkə vətəndaşlarını ümumi vətən naminə həmrəyliyə dəvət etdi. Milli-dini mənsubiyətindən asılı olmayaraq, hər bir vətəndaşın bu torpaq üçün milli yiyelik hissini yaşaması isə torelantlılığın bariz təzahürünə çevrildi.

Təbii ki, Ulu Öndərin milli-mənəvi sahədə həyata keçirdiyi mütarəqqi islahatlar bununla məh-

dudlaşdırır. Milli-mənəvi, xüsusi işlər, dini dəyərlər sisteminin sağlam müstəvیدə inkişaf etdirilməsi və qorunması üçün güclü siyasi iradə, habelə, dövlətçilik təcrübəsi tələb olunurdu. Heydər Əliyev bu xüsusiyyətləri özündə ehtiva edən tarixi şəxsiyyət kimi bu işin öhdəsindən də məharətlə gəldi. Dini təhlükəsizliyin təmin edilməsi üçün hüquqi-inzibati sferada lazımi addımlar atılmaqla yanaşı, məzəhbəcilik, dini-nifrət və ayrı-seçkiliyin ölkəmizə ayaq açmasının da qarşısı qətiyyətlə alındı. O dövrə Azərbaycanın düşdürüyü çətin vəziyyətdən çıxmasını istəməyən daxili və xarici qüvvələr Heydər Əliyevə hər vəchle mane olmağa çalışsalar da, xalqın Ulu Öndərə verdiyi böyük dəstək nəticəsində bu çirkin təxbiratların sonu uğursuzluqla bitdi. Azərbaycanın en böyük ziyalısı Ulu Öndər Heydər Əliyev çox çətin bir vaxtda məsuliyyəti öz üzərinə götürüb xalqımızın dəyərlər sisteminini məhv olma təhlükəsindən xilas etdi.

Ulu Önderin, bilavasite rehberliyi ile hemin dövrde ictimai ve milli təhlükəsizliyə yönəlmış sondərəcə təhlükəli təhdidlərdən birikimi dini ekstremizm və radikalizmə qarşı mübarizə dövlət siyasetinin prioritet istiqamətə çevrildi. "Totalitar rejimlərin və ideologiyaların süquta uğradığı indiki dövrde dinlərin cəmiyyətin həyatında oynadığı rol dinamik şəkildə dəyişir. Pozitiv proseslərlə yanaşı, bəzi qüvvələrin dinlərdə terrorizmə və ekstremizmə təhrif vasitə-

si kimi istifadə etmək halları da  
artır. Bax, belə halların baş ver-  
məsinin qarşısının qətiyyətə alın-  
ması üçün cəmiyyətin bütün təbə-  
qəlerinin, xüsusilə siyasetçilərin,  
alimlərin, dindarların və din xa-  
dimlərinin səfərber edilməsi zər-  
ridir" deyən Ümummilli Lider bu  
səfərberliyi uğurla həyata keçirə-  
rək dini təhlükəsizliyi təmin etmə-  
yi bacardı.

ı bacardı.

Azerbaycan günümüzde müasir, dünya birliyinə süretlə integrasiya edən bir ölkədir. Təbii ki, müasir dünyada süretlə davam edən qloballaşma prosesi bizim ölkədən də yan keçməyib. Buna baxmayaraq, biz qloballaşma adı altında öz milli-mənəvi dəyərlərimizi unutmamalı, bu dəyərlərə sadiq olmalı, gənc nəsli vətənpərvərlik ruhunda yetişdirmeliyik. Hər bir ölkə və xalq üçün onun milli-mənəvi dəyərləri hər şeydən üstün tutulmalıdır, bu dəyərlər hər zaman müdafiə edilməlidir. Qloballaşma heç də digər xalqlara məxsus dövlət-din modellərinin, adət-ənənələrinin, milli mentalitətimizə xas olmayan dəyərlərinin ölkəmizə idxali deyildir. Biz qloballaşma deyəndə, Azerbaycanda beynəlxalq əməkdaşlığı və səmimi dostluğunu nəzərdə tutmaqla yanaşı, milli dövlətciliyimizə, mənəvi dəyərlərimizə, Ulu Öndərin bizə əmanət etdiyi azerbaycanlılıq məfkurəsinə sahib çıxmayı, milli mənliyimizi qorumağı nəzərdə tuturuq. Bu gün Heydər Əliyevin yaratdığı müasir Azerbaycan Ümummilli Liderimizin siyasi kürsünün laviqli davamçısı Prezident

Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ile gələcəyə doğru inamla addımlayırlar. Ölkəmiz iqtisadi, siyasi, mədəni, sosial və digər sahələrdə böyük uğurlara imza atır. Azərbaycan mötəbər beynəlxalq tədbirlərə, idman yarışlarına, forum-lara ev sahibliyi edir. Bütün regional layihələrin təşəbbüskarı və ya iştirakçıları olan Azərbaycan həm bir vətəndaşımızın, gerçək mənəda, fəxrinə çevrilibdir. Bu uğurlu siyaset mənəvi sahəni də əhatə edir. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə inşa edilmiş Qafqazın ən möhtəşəm məscidi olan Heydər Məscidi dindarların istifadəsinə verilmişdir. Bununla yanaşı, Təzə Pir məscidi, Hacı Əjdərbəy məscidi, Şamaxı Cümə məscidi dövlət hesabına təmir-bərpa edilmişdir. Milli-mənəvi dəyərlərimizin yaşadılmasında, onun təbliğində genişmiqyaslı fəaliyyəti ilə ictimaiyyətimizin rəğbətini qazanan Heydər Əliyev Fondu da böyük uğurlara imza atmışdır. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva tarixi-dini, mədəni abidələrin qorunmasını və bərpa-sını daim diqqət mərkəzində saxlayır. Onu da qeyd edək ki, mənəvi dəyərlərimizin, tolerantlıq ənənələrinin təbliğində, ırsimizin tənqidilmasında, həmcininin, dünyanın müxtəlif güşələrində əyani şəkildə nümayişində Heydər Əliyev Fonduunun məxsusi xidmətləri vardır. Fondu maliyyə dəstəyi ilə Bakıdakı Pravoslav və Müqəddəs Məryam kilsələrində da təmir-har-

pa işləri aparılmış, yəhudi uşaqları üçün təhsil və mədəniyyət mərkəzinin tikintisine dəstək verilmişdir. Göründüyü kimi, Heydər Əliyev Fondu təkcə islam dininə aid tarixi-dini abidələrin bərpasına deyil, həmçinin, Azərbaycandan kənarda olan digər dinlərə məxsus abidələrin də bərpasına qayıçı ilə yanaşır ki, bu da xalqımızın toleranlığının və sülhperverliyinin əvəni sübutudur.

Hər bir xalqın, millətin mövcudluğunu onun ana dilinə, adət-ənənələrinə, öz mədəniyyətinə, ədəbiyyatına və tarixinə bağlılığından asılıdır. Azərbaycan xalqı, məhz milli-mənəvi dəyərlərinə sadıqlıyi sayəsində özünün mövcudluğunu, milli özünəməxsusluğunu bugündək qoruyub-saxlaya bilmışdır. Xalqımızın ən böyük sərvətlərindən biri onun zəngin milli, mənəvi, mədəni, maddi, ədəbi və dövlətcilik irlsinə sahib olmasıdır. Bu zəngin mənəvi irlə xalqımız tərəfindən əsrlər boyunca yaradılmış və onun böyük hissəsi bugündək qorunub-saxlanılmışdır. Milli dövlətin formallaşmasında, güclü və əbədiyaşar olmasında onun mənəvi əsaslarının milli dəyərlərə səsleşməsi böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan, Ulu Öndər Heydər Əliyev məktəbinin gənc nəslə aşılanması en vacib məsələlərdən biridir.

*Səyavuş Heydərov,  
Dini Qurumlarla İş üzrə  
Dövlət Komitəsinin sədr  
müavini*

## **Sergey Melniçuk: "Azərbaycanın uğurlu inkişaf yolunun əsasında Heydər Əliyevin uzadıqoran siyaseti durur"**

*Azərbaycanın uğurlu inkişaf yolunun əsasında Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti durur. Bu fikri AZƏRTAC-a açıqlamasında Ukrayna Ali Radasının deputatı Sergey Melnicuk devib.*

Deputat bildirib ki, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin böyük təcrübəsi və siyasi iradəsi nəticəsində bugün güclü, müstəqil Azərbaycan dövləti var. O, hemçinin vurgula'yıb ki, Azərbaycan və Ukrayna arasındaki dostluğun mövcudluğunun bazasında Heydər Əliyevin vaxtıla gördüyü işlər durur.



"Təsadüfi deyil ki, Ukraynanın bir çox ictimai, siyasi xadimləri Heydər Əliyevi Azərbaycan-Ukrayna dostluğunun memarı və qurucusu kimi qiymətləndirirlər. Vaxtılıq Heydər Əliyev Azərbaycan ilə Ukrayna arasında iqtisadi, ticarət, mədəniyyət, elm, təhsil və humanitar sahələrdə normativ hüquqi bazanın yaradılmasını və əlaqələrin tənzimlənməsini möhkəm əsaslar üzərində qurub", - deyə Sergey Melniçuk əlavə etdi.

# **İsrailin tanınmış şairi Mətbuat Şurasında olub**

**D**ünən İsraildən olan tənmiş şair Pyotr Davydov Azərbaycan Mətbuat Şurasında olub. SİA-nın məlumatına görə, qonağı salamlayan Şura sədri, Milli Məclisin deputatı Əflatun Amaşov ona rəhbərlik etdiyi qurumun fəaliyyət istiqamətlərinin söz açıb. Qarşılıqlı müzakirələr şəraitində keçən görüşdə İsrail və Azərbaycan mediası arasındakı oxşar və fərqli cəhətlərə toxunulub. Ə.Amaşov bildirib ki, hər iki ölkə bütün sahələrdə six əlaqələrə malikdir. Media hər zaman buna önem verir. Şura sədri, həmçinin, vurğulayıb ki, Azərbaycan mediasının İsrailin qabaqcıl təcrübəsini öyrənməsi mühüm əhəmiyyətə malikdir. P.Davydov Azərbaycan və İsrailin mədəni əlaqələr müstəvisindəki dinamik əməkdaşlıq xəttindən söz açıb, mövcud istiqamətdəki xarakterik cəhətlərə toxunub.

Qeyd edək ki, İsrailin tanınmış şairlərindən olan P.Davıdov Bakı-



da anadan olub. Neft Akademiyasında tehsil alıb. P.Davidovun şeirler kitabı dünyanın 6 diline tərcümə edilib. Şairin yaradıcılıq nümunelərini internet üzərindən 20 milyondan artıq adam izləyib. Azərbaycanda yaşadığı dövrde çalışdığı media orqanı Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyi

(AzərTAC) olub. İsrailli qonaq infor-masiya agentliyində çalışdığı illerle bağlı xatirələrini bölüşüb. Ə.Ama-şov P.Davidovu Mətbuat Şurasının fəxri diplomu ile təltif edib. Bakıda olduğu müddətdə onun tələbələrlə, şair ve yazıçılarda, media temsilçiləri ilə görüşlər keçirməsi nəzərdə tutulur.

# Mətbuat Şurasının Şikayətlər üzrə Komissiyasının iclası keçirilib



**Mətbuat Şurasının Şikayətlər üzrə Komissiyasının iclası keçirilib.**  
Şuradan SİA-ya verilən məlumatda görə, iclasda ilk olaraq Gədəbəy rayon sakini Məzahət Məmudovun özünü jurnalist kimi qələmə verən Gədəbəy rayon sakini Fəqani Hüseynova qarşı şikayəti araşdırılıb.

Komissiya üzvləri bildiriblər ki, şikayət buna səbəb olan materialın ca-

vabdeh media organında dərc edilməsi, yaxud yayılmışdır. "Azərbaycan Jurnalistlərinin Peşə Davranışı Qaydaları"na (AJPDQ) əsasən deyirləndirilir. F. Hüseynovun dərc edilmiş və ya yayılmış yazıları olmadığından Şikayətlər Komissiyası dəyərləndirmə aparmır. Mövcud istiqamətdə şikayetçi tərəfə konkret tövsiyələr verilib.

Komissiya üzvləri Bakı şəhəri Firuz Bayramov adına 22 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Azər Ələkbərovun bir grupp xəber portalına qarşı müraciə-

tini nəzərdən keçirərək bele rəyə gəliblər ki, materialları şikayət doğurmuş kütüvə informasiya vasitələri 22 nömrəli məktəbdə şagirdin zorakılığa məruz qalması xüsusunda xəber hazırlayarkən, AJPDQ-nin prinsiplərini pozmayıblar. Onlar şagirdin valideyninin verdiyi xəberlə yanaşı, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil idarəsinin və hüquq-mühafizə organlarının da mövqeyini öyrənilər. KİV balans prinsipini qorumaqla xəberin yanlışlığına aydınlıq getiriblər. Cavabdeh media organlarının iclasda iştirak edən təmsilçiləri təhsilin inkişafına dəstək vermək naməne 22 nömrəli məktəb adına yayılmış yanlış informasiyanın nəticələrinin aradan qaldırılmasına dəstək verecəklərini də bildiriblər.

Bakı şəhərinin Suraxanı rayonunun Bülbülə qəsəbəsinin sakini Nəğı Allahverdiyevin Bakı Press Milli İformasiya Agentliyinin təsisçisi Şəfəq Ağababayevaya qarşı şikayətine baxan komissiya üzvləri şikayetçi tərəfin yetərlərə delillər təqdim etməməsini, Komissiyanın müzakirəsinə qatılmayaraq mövqeyini əsaslandırmamasını nəzəre alaraq şikayəti geri qaytarıblar.

Bakı şəhəri Qaradağ Rayon Məhəkəməsinin "Nyus.az"saytı ilə bağlı müraciətinin araşdırılması tərəflər arasında qarşılıqlı anlaşmanın əldə olunması ilə yekunlaşdırıb.

**Aydın Quliyev: "Türkiyə-Azərbaycan formatının tarixində iki mərhələ var"**

"Dünyada ikitərəfli dövlətlərərə əməkdaşlıq formatları çox olub və inди də var. Ancaq Azərbaycan-Türkiyə birliyi qədər məzmunlu, geniş regional və qitəlerarası nəticələr doğuran tandem azdır. Bu tandem Şərq və Qərb istiqamətində uzantılarına, sağa və sola şaxələnmə imkanlarına görə rəqib tanır. Az sayda belə ikitərəfli formatlar var ki, dövlətlərən birinin və ya ikisinin də imkanları ilə bu qədər geniş siyasi coğrafiyaya çıxməq mümkün olsun". Bunu SİA-ya açıqlamasında "Bakı Xəbər" qəzetinin baş redaktoru Aydin Quliyev deyib.

Baş redaktorun sözlərinə görə, Azərbaycan Türkiye vətəsi ilə Avropana, hətta Şimali Afrika ölkələrinə, Türkiye isə Azərbaycan vətəsi ilə mərkəzi Asiyadan keçmək hətta uzaq Çinə, Vyetnama en qısa çıxış elə edə bilər: "Bu format 25 illik dinamik və fasilsəz fəaliyyəti ilə də diqqəti çəkir. Türkiyə-Azərbaycan formatının tarixində aydın seçilən iki mərhələ var. Heydər Əliyevlə Süleyman Dəmərelin təməl və davam prinsipləri ilə əsasını qoyduqları ilkin mərhələ öz zamanında çox sınaqlardan çıxdı, çətinliklərdən keçdi. Prezident İlham Əliyevlə Ərdoğan isə məzmunca daha dolğun ikinci mərhələni başlatıdlar. Azərbaycan lideri İpek Yolunun bərpası üstündə Azərbaycan-Türkiyə birliyinin əvəz olunmaz həlqə olmasını sübut etmək üçün böyük işlər gördü, bu birlilik olmasayı qədim İpek Yolunun bərpası, Şərq-Qərb marşrutu baş tuta bilməzdi.

İlham Əliyev-Ərdoğan mərhələsi olmasayı, Azərbaycan-Türkiyə formatı Şərq və Qərbə, sağa və sola doğru bu qədər genişlənmək potensialı qazana bilməzdi. Türkiyə-Azərbaycan-Iran, Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə üçtərəfli, Azərbaycan-Rusiya-İran-Türkiyə dördtərəfli əməkdaşlıq formatlarının bütün gələcəyinin əsasında, məhz Azərbaycan-Türkiyə tandemı dayanır. Bu mənada, Prezident İlham Əliyevin Türkiyə-Azərbaycan birliyinə müstəsna ənənə təkərənən yaşatmaq taktikası yox, həm də böyük gələcəyin qaçılmaz çağışlılarına tam dərk olunmuş perspektivli cavab reaksiyasıdır".

## "Siyasətin dili söyüdən olmamalıdır"

*Fazıl Mustafa: "Azərbaycanı hədəf seçənlər əvvəl-axır etdiklərinin peşmançılığını çəkəcəklər"*



da, bu, xoşagələn hal deyil. AŞPA-da ele bilirlər ki, Azərbaycan cəmiyyətində yaxşı qarşılınmayan hesabatlar yayaqla hansısa demokratik proseslərə təkan vermiş olacaqlar. Halbuki bu, Azərbaycana bir təzyiq vasitəsi kimi düşünlənən mexanizmdir. Əger AŞPA, doğrudan da, narahatdırısa, ele Dağlıq Qarabağ məsələsindən daha çox narahat olma-

nışlarına qarşıda müəyyən aydınlaşdırıcı işlər də görülməlidir.

- *Sizə, maarifləndirici çıxışlarla xaricdəki "söyüdən, mühacirləri Azərbaycanın dövlət və milli maraqları çərçivəsində çıxış etməyə sövq etmək mümkündür?*

- Əlbəttə ki, mümkünsüz heç ne yoxdur. Sadəcə, problemlərin müəyyən dərəcədə aydınlaşdırılmasına ehtiyac var. Avropada ele təsəvvür var ki, hansısa bir addımı atırsa, bu, Azərbaycanda demokratiyaya kömək edəcəkdir. Əslində isə, bu addımlar Azərbaycandan ne isə qoparmaq, iqtisadi maraqlarını təmin etmək məsələsinə söyklənir. Bunları da biz görmüşük. Onlar Liviyyada, Suriyada və ya İraqda demokratiya qurdular mı? Demokratiya adı ilə girdilər ölkələrə, ancaq heç nə de qurmadılar. Eyni şeyi Azərbaycanda həyata keçirmek isteyirlər. Bu qüvvələrin əsas niyyəti budursa, biz bu məsələdə bir az ayıq-sayıq olmağa borcluyuq.

- *Son vaxtlar ortaya çıxan Vidadi İsgəndərli, Leyla Yunus, Orduxan Temirxan və digərləri Azərbaycana qarşı söyüdən, ittihəm*

*və təhqir elementlərindən istifadə edirlər. Sizə, bu şəxslər niyə Azərbaycan dövlətinə qarşı bu dərəcədə qisasçılıq mövqeyi sərgiləyirlər?*

- İnsanların psixoloji durumu ilə bağlı bir şey söyleməkdə çətinlik çəkikəm. Yəni bu, ola bilər ki, müəyyən narazılıqlarla və ya hansısa bir motivlə bağlıdır. Amma bütövlükde, yanaşmam budur ki, bütün hallarda tənqid mətnlərə cəmiyyətə vere biləcəkləri faydanı heç vaxt söyüle verə bilməzler. Bütün hallarda söyüdə proseslərin içində çıxartmaq lazımdır. Çünkü ölkəmiz üçün də müəyyən dərəcədə pis bir ənənə yaradır. Yəni siyasetin dili söyüdən olmamalıdır. Siyasetin tənqid dili var, amma bu dilin faydasını bəşəriyyət daha çox yaşayır, görür və qəbul edibdir. Bu baxımdan da, bu cür addımlar qınanılaşı addımlardır yolverilməzdir.

- *Ermənistanda baş verən məlum hadisələrdən müxalifət, eləcə də xarici qüvvələr bir növ ruhlanıblar. Niyə Ermənistən hadisələrindən bu dərəcədə nümunə götürmək yolu seçirlər?*

- Niyəni bu ruhlananların, bir müddət sonra hakimiyətə gələ biləcəyi təqdirdə, Paşinyanın yeridəcəyi aqressiv siyasetinin nəticələri ilə tanış olandan sonra dərk edəcəklər. Çünkü orda baş verənləri demokratik proses kimi göstəmek kobud yanlışıqdır. Levon Ter-Petrosyan hakimiyətə gəlməzdən qabaq onun da fəaliyyətini demokratik bir fəaliyyət kimi təqdim etməye çalışırlar. Amma sonundan Qarabağın işğalçısına çevrildi. Əsasən, Azərbaycan torpaqlarının bütün işğal məsələləri onun dövründə baş verdi. Bu, ne deməkdir? Bu, o, deməkdir ki, belə məsələlərdə hələ sevinməyə tələsməsinlər. Erməni vətəsi ilə yenidən Azərbaycan üçün problem yaratmaq istəyən qüvvələrin kimliyinə baxmaq lazımdır. Bu qüvvələr Petrosyan dövründən daha kəskin bir yol izləməyə hazırlıdırlar. Bu, diqqətdən qəçirilməməlidir.

- *Bu, o anlamı yaratmış ki, məkrli hesab olunan qüvvələr şeytanla da əməkdaşlığı gedərlər, təki Azərbaycan hakimiyətindən, dövlətindən qisas alsınlar?*

- Hər halda, bu məsələdə insanlar ehtiyatlı davranışlıdırlar. Özlərinin kinini, narazılığını, hansısa bir əsəbini dövlətin mahiyyətini zədələməyə yönəltmeməlidirlər. Bunu edirlərse, bu, təessüf doğurur. Azərbaycanı hədəf seçənlər əvvəl-axır etdiklərinin peşmançılığını çəkəcəklər. Çünkü öz dövlətini gözdən salmağa hesablanmış iddialı çıxışlar etmək, təhqirlər və söyüdələr səsləndirmək yolverilməzdir.

**GÜLYANƏ**

**Müsahibimiz Böyük Quruluş Partiyasının sədri, millət vəkili Fazıl Mustafadır**

- *Fazıl bay, AŞPA-nın qərəzlə hesabatından sonra bəzi yerli və xarici qüvvələr də dövlətimizə qarşı qarayaxma kampaniyasını genişləndiriblər. Dezmək olarmı ki, bu cür anti-təbliğat kampaniyası eyni mərkəzdən idarə olunur?*

- Əlbəttə, Azərbaycana qarşı kampaniyasının aparılmasında mərkəzlər birgə hərəkət edirlər. Ayrıca fərdi insanların müəyyən addımları da istisna deyil. Hər hal-

da, bu, xoşagələn hal deyil. AŞPA-da ele bilirlər ki, Azərbaycan cəmiyyətində yaxşı qarşılınmayan hesabatlar yayaqla hansısa demokratik proseslərə təkan vermiş olacaqlar. Halbuki bu, Azərbaycana bir təzyiq vasitəsi kimi düşünlənən mexanizmdir. Əger AŞPA, doğrudan da, narahatdırısa, ele Dağlıq Qarabağ məsələsindən daha çox narahat olma-

nışlarına qarşıda müəyyən aydınlaşdırıcı işlər də görülməlidir.

- *Sizə, maarifləndirici çıxışlarla xaricdəki "söyüdən, mühacirləri Azərbaycanın dövlət və milli maraqları çərçivəsində çıxış etməyə sövq etmək mümkündür?*

- Əlbəttə ki, mümkünsüz heç ne yoxdur. Sadəcə, problemlərin müəyyən dərəcədə aydınlaşdırılmasına ehtiyac var. Avropada ele təsəvvür var ki, hansısa bir addımı atırsa, bu, Azərbaycanda demokratiyaya kömək edəcəkdir. Əslində isə, bu addımlar Azərbaycandan ne isə qoparmaq, iqtisadi maraqlarını təmin etmək məsələsinə söyklənir. Bunları da biz görmüşük. Onlar Liviyyada, Suriyada və ya İraqda demokratiya qurdular mı? Demokratiya adı ilə girdilər ölkələrə, ancaq heç nə de qurmadılar. Eyni şeyi Azərbaycanda həyata keçirmek isteyirlər. Bu qüvvələrin əsas niyyəti budursa, biz bu məsələdə bir az ayıq-sayıq olmağa borcluyuq.

- *Son vaxtlar ortaya çıxan Vidadi İsgəndərli, Leyla Yunus, Orduxan Temirxan və digərləri Azərbaycana qarşı söyüdən, ittihəm*

# "Ulu Öndər Heydər Əliyevin ömür yolu Azərbaycan tarixinin şərəfli bir hissəsidir"

*YAP Samux rayon təşkilatı bu mövzuda tədbir keçirib*

Yeni Azərbaycan Partiyası Samux rayon təşkilatında Ümimmilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyi münasibəti ilə "Ulu Öndər Heydər Əliyevin ömür yolu Azərbaycan tarixinin şərəfli bir hissəsidir" mövzusunda gənclərin iştirakı ilə elmi-praktik konfrans keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Samux rayon təşkilatının sədri Gündüz Bayramov qeyd edib ki, Ulu Öndərin zəngin və möhtəşəm dövlətçilik fəaliyi-



yətində gənclər siyasəti hər zaman xüsusi yer tutub. "Azərbaycan gənclərinin günümüzün müasir, inkişaf etmiş, yüksək intellektli qüvvə kimi formalaşmasında Ulu Öndərin böyük əvəzedilməz xidmətləri olub"-deyə qeyd edən G.Bayramov bildirib ki, müasir Azərbaycan gəncliyi Ümimmilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoymuş uzaqqorən və məqsədyönlü gənclər strategisi-

yasına sadıqdır.

Tədbirdə YAP Samux rayon təşkilatının gənclər birliliyinin üzvləri Qurban Həsənov, Xədiciə Qasımovə, Emin Şəmmədov, Ülvəyyə Salmanova, Ramina Həsənova, Jale Salmanova və Tərifə Verdiyeva cıxış edərək vurğulayıblar ki, Azərbaycan gənclər ölkəsidir. "Əhalinin 66%-i gənclərdir"-deyə qeyd edən çıxışçılar bildiriblər ki, elmi-

texniki tərəqqinin sürətli inkişafında gənclər öz izlərini qoyur: "Azərbaycan gəncləri ölkəmizdə gedən mədəniyyət, incəsənət, elm və təhsil sahələrində böyük uğurla irəliləyərək, zəngin mədəni irlərimizin qorunub-saxlanılmasında, inkişaf etdirilməsində özünü göstərir. Gəncləri təhsil almağa, oxumağa çağırın Heydər Əliyev öyrədirdi ki, dünyada mövcud olan bütün elmlərə yiyələnmək mümkün deyil, lakin vətənini sevən gənc mütləq iki elmi mükəmməl öyrənməlidir".

Tədbirin sonunda YAP Samux rayon təşkilatının şura üzvləri Rəşad Qarayev və Rahil Həsənov çıxış edərək bildirdilər ki, düşmənə qarşı barışmaz olmaq üçün Vətəni candan sevmək lazımdır. İndiki gəncliyin qarşısında əsas vəzife - müstəqilliyimizi qorumaq, ərazi bütövlüyüümüzü qorumaq və bərpa etməkdir. Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyalarının layiqli davamçısı Öləke Prezidenti İlham Əliyevin apardığı uğurlu daxili və xarici siyaset Azərbaycanın aydın səhərlərindən xəbər verir. Büttövülü pozulmuş torpaqlarımızı yenidən qaytarmaq üçün Heydər Əliyev ideyaları ilə möhkəm silahlannalıq.

Afət TAHİRQIZI



## Suraxanıda insanlar tibbi müayinəyə böyük həvəs göstərilər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun olaraq, ölkənin hər yerində olduğu kimi, Suraxanı rayonunda da əhalinin ümumi profilaktik müayinələrə cəlb olunması işi mütəşəkkilliklə davam edir. Aksiya rayon ərazisində fəaliyyət göstərən 4 xəstəxana, 4 poliklinika və 1 ambulatoriyada həyata keçirilir.

Bu güne qədər rayon üzrə 139 min 200 nəfər və 121 təşkilatın kollektivi tibbi müayinədən keçib. Onlardan 3077 nəfərində müxtəlif xəstəliklər aşkarlanıb, 101 nəfər stasionar müalicəyə cəlb edilib, 236 nəfər təkrar müayinə və müalicə olunmaq üçün paytaxtın müxtəlif xəstəxanalarına göndərilib. Rayonda tibbi müayinənin aparıldığı sehiyyə ocaqlarından biri də 24 sayılı Şəhər Poliklinikasıdır. Poliklinikanın baş həkimi Hacıağa Bağırov bildirib ki, poliklinika müayinələrin aparılması üçün tam hazır vəziyyətə getirilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıqına əsasən, vətəndaşların pulsuz tibbi müayinədən keçirilməsi əhalinin sağlamlığının qorunmasına və xəstəliklərin vaxtında aşkarlanmasına xidmət edir. O, qeyd edib ki, poliklinika 19150 nəfər böyük əhali qrupuna və 6138 usağa xidmət edir. Tibbi müayinədən keçmək üçün gələn əhali ümumi və biokimyəvi, rentgen, kardioqram, ultrasəs və digər müayinələrdən keçir. 1 may 2018-ci il tarixinədək 17511 nəfər böyük əhali tibbi müayinədən keçib. Müayinədən keçən əhalinin 329 nəfərində müxtəlif xəstəliklər aşkar olunub və 14 nəfər Bakı şəhərinin digər xəstəxanalarına müayinə üçün göndərilib. Xəstəlik aşkar edilən vətəndaşların müalicəsi istiqamətində işlər görürlür. Bülbülə qəsəbə sakınları Gülü Məmmədova, Malik Həsənov yaradılan şəraitdə razılıqlarını bildiriblər. Qeyd olunub ki, bu aksiya bir daha göstərir ki, dövlət başçısı hər bir Azərbaycan vətəndaşını sağlam və gümrəh görmək isteyir.

ZÜMRÜD

# "Nar"-ın dəstək olduğu informatika üzrə Ümumrespublika olimpiadası başladı

"Nar"-in dəstəyi, Nəqliyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirliyi, Təhsil nazirliyi, Heydər Əliyev fondu və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası İnformasiya Texnologiyaları Institutunun birgə təşkilatlılığı ilə "Ali məktəb tələbələri arasındakı informatika üzrə Ümumrespublika olimpiadası" 29 aprel 2018-ci il tarixdə Bakı Mühəndislik Universitetində start götürdü.

Qeyd edək ki, artıq 12-ci dəfə keçirilən olimpiada 17 may - Dünən telekomunikasiya və informasiya cəmiyyəti gününə həsr edilib. Olimpiadanın məqsədi ali məktəb tələbələrinin informatika, proqramlaşdırma sahəsindəki biliklərinin və bu sahəyə olan maraqlarının artırılması, habelə sahə üzrə



seçilən tələbələrin beynəlxalq olimpiadalarə cəlb edilməsidir. Bu il respublika üzrə 25 ali təhsil məəssisəsindən 62 komanda qeydiyyatdan keçərək olimpiadada iştirak hüququnu qazanıb. Paytaxt ilə yanaşı, bölgelərdə fəaliyyət göstərən ali təhsil məəssisələri - Gəncə, Mingəçevir, Naxçıvan, Sumqayıt və Lənkəran dövlət universitetlərinin, Azərbaycan Texnologiya Universitetinin, eləcə də Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin tələbələri bu il olimpiadaya xüsusi maraq göstəriblər. Qaydalara əsasən, her bir təh-

sil müəssisəsi üzrə ən yaxşı nəticə göstərən yalnız bir komanda olimpiadanın final mərhələsinə vəsiqə qazanır. Finalda isə ən yaxşı nəticə göstərən 4 komanda qalib elan ediləcək. Qaliblər "Nar" və "BestComp Group" şirkətinin təqdim etdiyi qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılacaqlar. Olimpiadanın final mərhəlesi 5 may 2018-ci tarixdə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunda keçiriləcək. Təhsil, elm və mədəniyyətin inkişafı "Nar" korporativ sosial məsuliyyət (KSM) strategiyasının başlıca prioritətlərindəndir. Mobil operatorun KSM strategiyası haqqında daha ətraflı məlumatı nar.az internet sahifəsindən elde etmək mümkündür.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddədə Azərbaycanda telekomunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbayca-

nın zəngin mədəni və tarixi irlərinin çağdaş həyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. Mobil operator şəbəkə keyfiyyətinin davamlı təkmilləşdirilməsi strategiyası çərçivəsində səs keyfiyyətinin nəzəreçarpacaq dərəcə-

də artımını və səsin təmiz ötürülməsini təmin edən "HD-Voice" (High Definition Voice) xidmətini təqdim edib. "Nar" şəbəkəsi hazırlada ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 6500-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abunəçiye yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

## Yerevan metrosunun işçiləri tətil ediblər



Karen Demirçyan adlı na Yerevan Metropolitenin əməkdaşları tətil ediblər. SİA Ermenistan KİV-inə istinadən xəbər verir ki, onlar müxalifətin etiraz aksiyasına qoşulublар. Məlumatla görə, mayın 2-dən metro nun 10 stansiyası bağlanıb. Metropolitenin məsul şəxsləri vəziyyətlə bağlı açıqlama verməkdən imtina ediblər.

3 may 2018-ci il

# “Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi”

*YAP Tərtər rayon təşkilatında bu mövzuda tədbir keçirilib*

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə əlaqədar, tədbirlər planına uyğun olaraq, Yeni Azərbaycan Partiyası Tərtər rayon təşkilatı gənclər birliliyinin təşkilatçılığı ilə “Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi” mövzusunda tədbir keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Tərtər rayon təşkilatının sədri Ramiz Şabanov Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dönenlərdə Azərbaycan gəncliyinin firavan həyatı, təhsili, sağlamlığı, vətənpərvər ruhda böyümələri



ürün daim qayıq göstərməsindən danışaraq, bu gün ölkəmizdə Möhtərem Prezident İlham Əliyevin Ulu Öndərin gənclər siyasetini davamlı olaraq həyata keçirdiyini vurğulayıb.

YAP rayon təşkilatı gənclər birliliyinin sədri, rayon gənclər və idman idarəsinin rəisi Emin Pənahov “Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi” mövzusuna həsr olunmuş meruza ilə çıxış edib. Meruzədə qeyd olunub ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin iştir birinci, istərsə də ikinci hakimiyəti dönenlərdə həmişə gənclərin problemləri və onların həlli Onun işinin əsas qayələrindən biri olmuşdur: “Həle sovetlər dövründə gənclərin respublikadan kenar təhsili məsələləri daim diqqət mərkəzində saxlanılmış, Azərbaycanın gələcəyinə yönələn tədbirlərdən biri de ölkədə hərbi kadrların yetişdirilməsini təmin edəcək Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Məktəbin

yaradılması olmuşdur”. E.Pənahov bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqillik dövründə də Azərbaycanın gələcəyinin gənclər məxsus olduğunu vurğulayırdı.

Tədbirdə Beyimsarov kənd ümumi orta məktəbinin müəllimi Gülnar Allahverdiyeva, mərkəzi rayon xəstəxanası, təcili yardım şöbəsinin feldşeri Fuad Xanlarov, rayon mərkəzi xəstəxanasının tibb bacısı Çinare Əzizbəyli, Qazyan kənd ümumi orta məktəbinin müəllimi İlhae Kərimli və Heydər Əliyev Mərkəzinin işçisi İrədə Əkberli çıxış edərək, gənclərimizin Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyalarına daim sadıqlıq nümayiş etdirmələrindən, onların bu gün Prezident İlham Əliyevin etrafında six birləşərək ölkəmizin xoş gələcəyə doğru addımlamasında ön cərgədə olmaqdan qürur hissi duyduqlarını qeyd ediblər.

Rövşən RƏSULOV

## Ağcabədədə Ümummilli Liderin Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi münasibatılı tədbirlər davam edir

Ağcabədi rayonunda Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi münasibetlə silsilə tədbirlər davam edir. Dünən Ağcabədi rayonunun ümumtəhsil məktəblərinin şagirdləri arasında “Əbədiyəşar Lider” mövzusunda keçirilən inşa müsabiqəsinə və şahmat turnirinə yekun vurulmuşdur.

Yarışlarda I yer tutanlar 10 may 2018-ci il tarixdə Heydər Əliyev meydanında keçiriləcək ümumrayon tədbirində, II və III yerləri tutanlar isə keçirilən digər tədbir-



lərdə YAP Ağcabədi rayon təşkilatının Fəxri Fərmanı və hədiyyələrlə mükafatlandırılacaq.

ZÜMRÜD



## Oğuzda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə əlaqədar şahmat birinciliyi keçirilib

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyi ilə əlaqədar YAP Oğuz rayon təşkilatı tədbirlər planı hazırlanıb. Buna uyğun olaraq, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi münasibətilə Oğuz rayon Uşaq-Gənclər idman Şahmat məktəbində rayonun şahmat fənni tədris olunan pilot məktəblərində oxuyan II-IV sinif şagirdləri arasında şahmat birinciliyi keçirilib. Turnirdə 8 pilot məktəbindən 43 məktəbli iştirak edib. Turniri Oğuz rayon UĞİŞM-in direktoru Nizami Hüseyni açaraq, yarışın əhəmiyyətindən, məktəbin idmançılarının respublika və zona yarışlarında elə etdiyi uğurlardan danışıb. Tədbirdə Oğuz rayon icra hakimiyəti başçısının müavini Yusif Naxçıvanski, Yeni Azərbaycan Partiyası Oğuz rayon təşkilatının sədri Saleh Məher-

rəmov, Oğuz rayon Təhsil Şöbəsinin müdürü Elçin Kərimov, Oğuz rayon Gençlər və idman idarəsinin rəisi Ramiz Mahmudov çıxış edərək, genç şahmatçılara uğurlar arzulayıblar. Gərgin şəraitdə keçən şahmat birinciliyi uğrunda mübarizədə İ.Rəhimov adına Qumlaq kənd tam orta məktəbin genc şahmatçıları komanda hesabı ilə I yere çıxaraq, turnirin qalibi olub. Oğuz şəhər 3 sayılı məktəb-liseyin komandası II yere, Xaçmaz 1 nömrəli tam orta məktəbin komandası isə III yere çıxb.

Qalib komandalara Oğuz rayon icra hakimiyətinin, Oğuz rayon Təhsil Şöbəsinin, YAP Oğuz rayon təşkilatının fəxri fərmanlarının, diplomlarının və qiymətli hədiyyələrinin verilməsi nəzərdə tutulub.

ZÜMRÜD

## Dövlət sərhədini pozan əcnəbilər saxlanılıb



Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən sərhəd təhlükəsizliyinin təmin

sərhəd zastavasının xidməti sahəsində dövlət sərhədini pozarkən, 4 sərhəd pozucusu saxlanılmışdır. Araşdırma zamanı Azerbaycan Respublikasından Gürcüstan istiqamətində dövlət sərhədini pozmağa cəhd göstərən şəxslərin Hindistan vətəndaşları - 1995-ci il təvəllüdü Dhak Mazara, 1993-cü il təvəllüdü Singh Sukhdeep və Pakistan vətəndaşları - 1969-cu il təvəllüdü İmtiaz Muhammed, 2002-ci il təvəllüdü Həsən Əli olması müəyyən edilmişdir. Sərhəd pozucularının üzərinə baxış zamanı 2 ədəd mobil telefon, 4 ədəd pasport, 2 ədəd simkart, 3 ədəd kredit kartı, 500 avro, 357 ABŞ dolları, 63 Azərbaycan manatı, 5190 Pakistan rupisi aşkar olunmuşdur.



edilməsi sahəsində əməliyyat-axtarış və sərhəd mühafizə tədbirləri uğurla davam etdirilir. 29 aprel 2018-ci il tarixdə DSX əməkdaşlarının sayıqlığı və peşəkarlığı sayəsində 4 nəfər əcnəbi vətəndaş tərəfindən dövlət sərhədinin pozulmasına qarşısı alınmışdır.

Hadisə Dövlət Sərhəd Xidmətinin “Şəmkir” sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində baş vermişdir. Həmin tarixdə Ağstafa rayonunun Sadıxlı kəndi yaxınlığında

Araşdırma zamanı saxlanılmış sərhəd pozucularının Azərbaycan Respublikası ərazisine rəsmi qaydada daxil olmaları, Avropa ölkələrinə getmək məqsədilə dövlət sərhədini pozaraq Gürcüstan ərazisində keçməyə cəhd göstərmələri müəyyən edilmişdir.

Saxlanılmış şəxslər barəsində zəruri əməliyyat-istintaq tədbirləri həyata keçirilir.

NƏZAKƏT

# Putini narahat edən erməni qiyamı

*Yaxud Qərb-Rusiya qarşidurması fonunda daha hansı faktlar üzə çıxır?*

Ermənistanda cərəyan edən xaos və anarxiyadan sonra Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Ermənistanın prezidenti Armen Sarkisyanla yaranmış vəziyyəti müzakirə etməsi ilk öncə belə qənaətə gəlməyə zəmin yaratdır ki, hazırda Qərbin hadisələri öz nəzarəti altına alması cəhdələri və həmin cəhdələrin uğurlu nəticələri Kreml ciddi şəkildə narahat etməyə başlayıb. Çünkü qiyamçıların lideri Nikol Paşinyan da müraciətlərini, bilavasitə, qərbmeylli tərzdə səsləndirir, bu isə rəsmi Moskvanın forpostu rolunu oynayan vassal Ermənistanın get-gedə əldən çıxmasisi mümkünüyünü reallaşdırır. Əbəs deyil ki, müzakirələr əsnasında daxili böhranın tezliklə həll edilməsi, bu istiqamətdə cavabdehlik daşıyan siyasi güclərin konstruktiv dialoqa getməsi vacibliyi və s. bənzər məsələlər müzakirə olunub.



**Serj Sarkisyanın baş nazir seçilməsindən sonra onu ilk olaraq məhz Putin təbrik etmişdi**

Digər maraqlı məqam erməni mediasının proseslər ətrafında işıqlandırdığı yazı və münasibələrdir ki, onlardan biri Ermənistanın müxalifətməlli "1in.am" saytında qeyd olunub. Saytının analitik yazarı, erməni müəllif Sarkis Artsruniye görə, formal mənada Rusiya Federasiyasının müttəfiqi sayılan ölkədə baş verən dramatik hadisələrlə maraqlanması anlaşılandır. Halbuki, Moskva rəsmi şəkilde Ermənistanda baş verən olaylara qarışmadığını bəyan edib. "Digər tərəfdən, Moskvanın Ermənistandakı "məxməri inqilab" verdiyi reaksiyasinda digər ilginc

mənzərə nəzərə çarpmağa başlayı"-yazan erməni müəllif qeyd edir ki, daha öncələr baş vermiş hadisələrdən fərqli olaraq, Moskva bədəfəki hakimiyyət dəyişikliyinə göz yummaq taktikasına - Ermənistan hakimiyyətinə dəstek göstərməməyə üstünlük verdi. Hansı ki, Serj Sarkisyanın baş nazir seçilməsindən sonra onu ilk olaraq məhz Putin təbrik etmişdi.

**Rus elitasında Ermənistani əldə saxlamaq üçün Serj Sarkisyanı qurban vermək barədə ümumi razılışma da olub**

Ermeni müəllif digər bir məqama toxunaraq yazar ki, Moskva sənki S.Sarkisyanın gedisi proq-

nozlaşdırılmışdı, hətta dolayı ilə bu prosesde iştirakçıya da çevrilmişdi. Belə ki, rus elitasında Ermənistani əldə saxlamaq üçün S.Sarkisyanı qurban vermək barədə ümumi razılışma da olub. Məhz bu kimi faktları incələyərək, Ermənistanın Qərb cinahında yer ala bilməməsi istiqamətində Moskvanın bu kimi planlarının olduğu üzə çıxməqdadır. "Mümkündür ki, Moskvanın Ermənistanda baş verən qiyamın birinci

mərhələsinə loyal yanaşması da özündə bu amilləri ehtiva etməkdir"- deyə erməni analitiki məqələsində yazır. S.Artsruniye görə, vəziyyət köklü şəkildə S.Sarkisyanın istefasından sonra ki, Ermənistanda genişlənən siyasi hərəkat bütünlükə mövcud sistemin ləğv olunması tələbini irəli sürdü: "Məsələ ondadır ki, Ermənistanın kriminal-oliqarx sistemi erməni-rus vassal münasibətlərinin əsas simvoludur. Ermənistanda bu sistem 1999-cu ilin 27 oktyabr və 2008-ci ilin 1 mart qanlı hadisələrində "korrektə" olundu. Putin, sadəcə, Ermənistandakı hadisələrə ona görə müdaxile etdi ki, həqiqətən də kriminal-oliqarx sistemin ölkəmizdə məhv olmasına ehtiyat edir. Çünkü bu sistem olmasa, erməni-rus münasibətləri radikal şəkildə dəyişilə bilər".

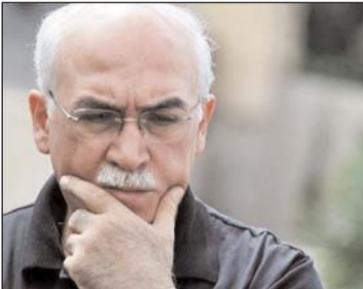
Erməni müəllif Yerevan meydانlarının bundan sonra da davamlı kütłələrlə təmin olunması vacibliyinə toxunur və bu halda Moskvanın müdaxilələrinin reallaşma bilməyəcəyini yazır. Beləliklə, fakt budur ki, Rusiya Ermənistana nəzarətini əlinde saxlamaq naminə Qərbə münasibətlərini daha da mürəkkəbələşdirə bilər. Əgər qiyamçıların lideri Nikol Paşinyan bir addım geri çəkilərsə, bu günə qədər əldə etdiyi uğurları bir anda itirmek təhlükəsini yaşıya bilər. Hətta Ermənistan indikindən də ağır duruma düşüb, süqut buxvundan qurtula bilməz. Ümumiyətlə, son proseslər də bu faktorları açıq-aydın göstərməkdədir.

**Rövşən NURƏDDİNOĞLU**



# İsa Qəmbər müalicə adı ilə getdiyi Almaniyada qapalı görüşdə iştirak edib

Müxalifət daxilində baş verən ikitirəlik və qarşidurmalar son günlər daha gərgin xarakter almaqdadır. Xüsusi də, mitinqlərin uğursuzluqla nəticələnməsindən sonra xarici fondlarla AXCP və Müsavat kimi partiyalarla münasibətlərində soyuqluq yaranıb. Elə bir soyuqluq ki, artıq həmin fondlar Müsavat və AXCP-yə maliyyə yardımçıları ayırmadan imtina edirlər. Bu isə, müxalifət üçün siyasi intihara bərabərdir. Bundan sonra fəaliyyət göstərmək və mitiqlər keçirmək ciddi problemə çevriləcək. Proseslərə əsasən, demək olar ki, artıq xarici təşkilatlarla müxalif partiyalar arasında yaranan soyuqluğun mənfi nəticələri özünü göstərməkdədir.



Müsavat və AXCP-nin aparatında çalışanlar, 3 aydır ki, aylıq maaşlarını almırlar, bu, azmiş ki, mi, mitinqlərin təşkili və keçirilməsi də mümükünsüz olub. Vəziyyət o dərəcədə kritik xarakter alıb ki, Almaniyada müalicədə olan Müsavatın keçmiş başqanı İsa Qəmbər ağır xəsta olmasına baxmayaq, böyük bossları ilə görüşmək üçün xəstəxanani tərk edib. Ancaq niyəti və məqsədi uğursuzluğa düşür olub. Bu barədə, bize məlumat verən mənənənin dediyinə görə, "Kolden" otelində böyük bosslarla keçirilən qapalı görüşdə, İ.Qəmbər sahələşməni daha da ağırlaşdırın fikirlər eşitməli olub. Görüşdə Mü-

savatın keçmiş başqanı Azərbaycan müxalifəti ilə əlaqələr, münasibətlər qurulmayıcağı və bir daha onları narahat etməyəcəyi haqda dediklərini eşitməli olub. Səbədə, AXCP və Müsavat kimi partiyaların üzərlərinə götürdükəli öhdəlikləri yerinə yetirə bilməməsi göstərilib.

## Əli Kərimli və Arif Hacılı gözərlərini Avropaya dikiblər

Müsavat və AXCP funksionerləri Avropadakı ağaları ilə yeni əlaqələr qurmaq üçün yollar arayırlar. Bəlkə də, istəklərinə çatacaqlar.

Cünki Avropada elə qaranlıq və məkərli dairələr var ki, onlar Azərbaycana qarşı öz pozucu niyyətlerini həyata keçirmək üçün möqam axtarırlar. Cəmil Həsənli, Əli Kərimli və Arif Hacılı kimi öz ölkələrinə düşmən kəsilən şəxsləri aşkar edən kimi, onlara əlaqə quracaq və müəyyən sövdəleşmələr əsasında pul ayıracalar. Təbii ki, həmin maraqlı dairələr müxalif ünsürlərin öz dövlətlərinə xəyanət etdiklərinin, alınan pulları şəxsi maraqlarına xərclədiklərini bilirlər. Bu, onları narahat da etmir. Əsas odur ki, öz təxribatçı maraqlarının təmin edilməsində əlaftıları feallıq göstərsinlər, ortaya ciddi iş qoysunlar. Ancaq bu, reallıqdır ki, nə təxribatçı dairələrin, nə də onların

ölkəmizdə qulbeçəsinə çevrilən əlaftılarının planları reallaşa bilməz.

## "GAP" vəziyyəti öz xeyrinə dəyişməyə çalışır

Müxalifət daxilində yaranan pərakəndəlikdən yarananmağa چالىشان R.Quliyev Bakıdakı muzdlu işçi kontingentine müəyyən tapşırıqlar verib. Bu defə de onun istifade etdiyi metod ikrəh doğurur. Belə ki, barmaqla sayılacaq qədər üzvü olan "Gələcək Azərbaycan Partiyası" öz fəaliyyətsizliyini örtbasdır etmək və özünü cəmiyyətə "əsl müxalifət" partiyası kimi sırmacıq üçün piketlər keçirməyi planlaşdırır. R.Quliyevin təqdim etdiyi plana əsasən, "GAP"çılar icazəsiz olaraq piket keçirməli, polislərə müqavimət göstərməli, dağidıcı addımlar atmalı və ən nəhayət, həbs edilməlidirlər. Bəli, icazəsiz aksiya keçirib həbs edilmək, səsküy salmaq, özlərini "siyasi məbus" kimi siyahıya saldırmaq və yaxud da, bir neçə günlük həbsdən sonra "təzyiq"lərə məruz qaldıqla-

rini iddia edərək, "siyasi məhacir" kimi ölkədən getmək bunların esas məqsədidir. Ən başlıcası isə, ölkədə əsas aparıcı müxalifət partiyasına çevrilmek. Məqsədə nail olmaq üçün Şakir Ağasıoğluun rehberliyi ilə "GAP" təmsilçiləri Müsavat və AXCP-ni tamamilə sərədan çıxarmaq üçün, sosial şəbəkələr vasitəsi ilə, anti-təhlükət kampaniyası aparırlar. Bu baxımdan, "Gələcək Azərbaycan Partiyası" ilə AXCP arasındakı münasibətlər dəha da gərginləşib. Hətta vəziyyət o həddə çatıb ki, artıq her iki partiyanın rəhbərliyinin tapşırıqları ilə partiya üzvləri təkcə sosial şəbəkələrde bir-birilərini təhqir etmir, həm də bir-birinin ünvanlarına tehqiqli məktublar göndərirlər. Tərəflərarası qarışdırma yenice qızışır. Yəqin ki, hələ qabaqda AXCP ilə "GAP" arasında yeni qalmaqlar və ittihamlar baş verəcək. Bu qarışdırma kimin öne çıxacağı demək çətin olsa da, real olan fakt odur ki, onlar "biri beşə, beşi də bire dəyməz"lər.

i.ƏLİYEV

# "Quska" açdı sandığı, tökdü pambığını

Kriminal ünsür törətdiyi cinayətlərini etiraf edir

Türkiyədə həbs olunaraq Azərbaycana gətirilən "Quska" ləqəbli Hüseyin Abdullayevin cinayət işi üzrə istintaq davam edir. Artıq ona qarşı yeni vergi cinayətləri ilə bağlı ittihadlar da irəli sürürlüb. Bu arada onu da xatırlatmaq olar ki, ümumilikdə, 1 milyon 810 min manat məbləğində vergiləri dövlət büdcəsinə ödəməkdən yayındırmaqdə və xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunduğu halda belə, razılıq almadan tiki-quraşdırma işlərini həyata keçirərək, 966 min manat məbləğində gəlir əldə etməsinə əsaslı şübhələr olduğundan H.Abdullayevə qarşı Cinayət Məcəlləsinin 192.2.2 (qanunsuz sahibkarlıq) və 213.2.2-ci maddələri ilə yenidən ittihad elan edilib.



Bu ittihadlarla 12 il azadlıqdan məhrum edilməsini göze alan H.Abdullayev, necə deyərlər, "sandığı açaraq, pambıqları tökməkdən" başqa çərəsi qalmır. Düzdür, onun digər cinayətləri də var və onlar da bu ittihadların üzərinə əlavə edilərsə, o, həyatının çox hissəsini dəmir barmaqlıqlar arasında keçirməli olacaq.

## "Quska"nın təlimatçısı Abbas Abbasovdur...

Misal üçün, artıq o da bəlliidir ki, H.Abdullayev Avropadakı "söyüş müxalifəti"nin həm xaricdəki, həm də Azərbaycandakı "kurator"ları barede məlumatlıdır və həmin təlimatçılarından biri vaxtılı Rusiyada "Milyarderlər İttifaqı"nın aparıcı üzvlərindən olmuş, eləcə də, dağidiciyönümlü "Mil-

li Şura"nın yaradılmasında canfəşanlıq etmiş Abbas Abbasovdur. Bu barədə Türkiye mediasında da müəyyən faktlar yazılıb. Türkiyə polisinin apardığı araşdırılmalarдан sonra məlum olub ki, H.Abdullayev, əsasən, Türkiyədə yaşayan A.Abbasovla əlaqələri var və de-şifrə edilmesi da oradan qaynaqlanır. Çünkü onların bir neçə dəfə görüşməsi ilə bağlı qardaş ölkənin hüquq-mühafizə orqanlarından tutarlı dəllişər var.

Artıq belə ehtimal etmek mümkündür ki, həmin dəllişər videolara və telefon danışqlarına esaslanır. A.Abbasovun Avropadakı "söyüş müxal-

## Hüseyin Abdullayev ortalıqda tək buraxılıb və o da qisasını alacaq

Həmçinin, "Quska"nın ortalıqda tək qalması təmsil olunduğu qrup üzvlərindən digərlərinin də ifşa olunmasına səbəb olacaq. O, ortalıqda tək qalmasını kimsəyə bağışlamayaçağını və qisas alacağını etiraf etməkdədir. Məsələn, dövlətin ona etibar etdiyi postuna xilaf çıxaraq, qıymaçı sefir adını almış Arif Memmedovun də qrup üzvü olduğu üzə çıxməqdadır.

Beləliklə, faktlar üzə çıxdıqca, dağidici müxalifətin Avropadakı dəllələrinin da dairələri daralmağa başlayır və bu dairənin yaxın zamanda tamamilə qapanacağı, günahkarların, dövlət xainlərinin isə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunacaqları gün elə də uaqda deyil.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

## Saxta dollar dəyişmək istəyən əcnəbilər saxlanılıb

Daxili işlər orqanlarının əməkdaşları saxta pulların hazırlanması və dövriyyəye buraxılmasının qarşısının alınması istiqamətində növbəti uğurlu əməliyyat keçiriblər. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətində SIA-ya bildiriblər ki, Yasamal rayonu Şərifzadə küçəsində yerləşən banklardan birinin filialında xarici ölkə vətəndaşları olan üç əcnəbi külli miqdarda saxta ABŞ dolları dəyişməyə cəhd göstərib. Onların bu niyətlərinin qarşısı bankda xidmet aparan Yasamal Rayon Mühafizə idarəsinin əməkdaşlığı tərəfindən alınır. Qısa zaman kəsiyində hadisə yerinə cəlb edilən idarənin tutucu qrupunun əməkdaşları həmin şəxsləri saxlayaraq aidiyyəti üzrə polis idarəsinə təhvil veriblər.



Araşdırma aparılan zaman saxlanılan şəxslərin Çin Xalq Respublikasının vətəndaşları Çen Menq Lin, Lin Ji Fanq və Rusiya Federasiyasının vətəndaşı Məhəmmədrəsul Rəsulov olduqları müəyyənləşib. Saxlanılan şəxslərdən ümumilikdə 18 min 900 saxta ABŞ dolları müəyyən edilərək maddi sübut kimi götürülüb. İlkən ifadələrində həmin şəxslər saxta esginasları satmaq, həmçinin paytaxt erazisində yerləşən ticaret mərkəzlərində istifadə etmək niyyəti ilə ölkə ərazisində gətirdiklərini etiraf ediblər. Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb. Zəruri istintaq və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

## Masallıda məscidi soyanlar tutulub

Məsələn, rayonunun Aşurlu kənd məscidindəki seyf dəyərli miqdarda pul oğurlanıb. DİN-dən SIA-ya verilən məlumatə görə, nazirliyin Kriminalistik Tədqiqatlar idarəsi və Masallı RPŞ əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində aprelin 24-də Aşurlu kənd məscidindəki seyfden 2300 manat, 1300 ABŞ dolları və 16400 rubl (440 manat) oğurlamaqda şübhəli bilinən Cəlilabad rayon sakinləri Əli Zeynalov və Nizami Mahmudov saxlanılıblar. Onların əvvəller de məhkum olunduqları bildirilir.

**Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin demokratik dəyərləri haqqında demişdir: "1918-ci il mayın 28-də ilk Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin yaranması dünyaya bəyan edildi. Azərbaycan xalqının tarixində böyük və əlamətdar bir hadisə baş verdi. Azərbaycan xalqı öz milli azadlığını və müstəqilliyini əldə etməyə başladı.**

İlk demokratik cumhuriyyətin elan edilməsi o zaman Azərbaycana qarşı xaricdən və daxili düşmənlər tərəfindən olan təcavüzələr və o dövrək qarmaqarışqlar xalqımızın həyatının gərgin bir şəraitində olmuşdur. Buna görə de ilk Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin, onun hökumətinin fəaliyyəti ağır və çətin bir şəraitdə keçmişdir. 1918-ci ilin sentyabr ayında ilk Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin hökuməti Gəncədən paytaxtımız Bakıya gəlməyə nail olmuş və öz fəaliyyətini davam etdirmişdir.

Müsəlman Şərqində ilk demokratik cumhuriyyətin, məhz Azərbaycan torpağında yaranması xalqımızın o dövrə və o illər ərefəsində - XIX əsrin sonunda və XX əsrin əvvəllərində milli müstəqillik və azadlıq duyguları ile yaşaması ilə bağlıdır. O illerde xalqımızın qabaqcıl şəxsiyyətləri, mütəfəkkir adamları və ziyanları xalqımızda milli azadlıq, milli müstəqillik duygularını gücləndirmiş, milli dirçəliş, milli oyanış ehvali-ruhiyyəsini yaymış və bunların hamısı məntiqi olaraq Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin yaranmasına gətirib çıxmışdır.

Çoxəsirlilik tariximizi bizim doğma sərvətimiz hesab edən Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "1918-ci ilde yaranmış ilk Azərbaycan Demokratik Cümhuri-

tedi. Artıq beşinci ildir ki, biz müstəqil dövlət kimi yaşayırıq. Bu, Azərbaycan xalqının ən böyük nailiyyyətidir.

Əger XX əsrin əvvəlində xalqımız milli azadlıq, dövlət müstəqilliyi yolunda ilk dəfə böyük bir addım atıbsa, XX əsrin sonunda milli azadlığa, dövlət müstəqilliyinə tam nail olubdur. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bizim tarixi nailiyyyətimizdir. Eyni zamanda, bu, XX əsrin əvvəlində sonnадək xalqımızın qəlbində yaşayış həsiyyatlarının, xalqımızın içinde gedən proseslərin məntiqi nəticəsidir.

Dövlət müstəqilliyi bizim əziz nemətimizdir. Bu gün biz 28 May Günü qeyd edərkən Azərbaycanın müstəqillik, istiqlaliyyət bayramını qeyd edirik. Xalqımız bu müstəqilliyi qəbul edib, bundan sonra başqa bir quruluş və dövlət qəbul edə bilməz. Nəhayət, biz öz taleyimizin, erazimizin, torpaqlarımızın sahibiyik, özümüz-özümüzə hakimik. Bu gün, Azərbaycanın milli bayramı günü, Mən bəyan edirəm ki, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi əbədidir, dönməzdür və bizim qarşımızda duran vezifə dövlət müstəqilliyini qoruyub-saxlamaqdan və əbədi etməkdən ibarətdir. Bir prezident kimi, bu gün bəyan edirəm ki, bu vezifəye, bu məqsədlərə Mən daim sadıq olacağam.

Azərbaycan xalqı öz dövlət

yerindən-yurdundan didərgin düşüb, indi çadırlarda yaşayırlar. Bu, yeni Azərbaycan torpaqlarının işgal olunması və işgal olunmuş torpaqlardan vətəndaşlarımızın çıxarılması, onların çadırlarda ağır şəraitdə yaşaması qəlbimizin böyük yarasıdır. Ermənistan təcavüzü Azərbaycanı yaralayıb. Bu yara böyük, ağır yaradır. Bu yara odur ki, torpaqlarımızın bir qismi işgal altındadır. Bu yara ondan ibarətdir ki, bir milyondan çox əhalimiz köçküñən vəziyyətindədir, ağır şəraitdə, çadırlarda yaşayır. Bu, bizim dərdimizdir. Bu, xalqımızın başına gələn bələdir. Bunun səbəbləri məlumdur. Bu gün bu barədə izahat verməyə ehtiyac yoxdur. Mən bu faktı, sadəcə, qeyd edirəm".

Ulu Öndər Azərbaycan xalqını bu bələdan qurtarmağı əsas vəzifə hesab edərək demişdir:

"Bu gün, bu bayram günü qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünü qorumaq, torpaqlarımızın müdafiəsi uğrunda, Ermənistan təcavüzü qarşı apardığı müharibədə xalqımız böyük itkilər və qurbanlar veribdir. Azərbaycanın igid övladları qəhrəmancasına döyüüşüb, vuruşublar, şəhid olublar, canlarını qurban veriblər. Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü yolunda, torpaqlarımızın müdafiəsi yolunda canlarını qurban vermiş Azərbaycan övladlarının xatirəsini qəlbimizdə əbədi yaşadacaq. Eyni zamanda, biz o igidlik nümunələrindən istifadə edərək, xalqımızda qəhrəmanlıq ehvali-ruhiyyəsini daha yüksəklərə qaldırmalıyıq. Bu, bizim müstəqilliyimizi, ərazi bütövlüyümüzü qorumaq üçün əsas şərtlərdir, əsas amıldır.

Bildiyiniz kimi, 2 il bundan ön-

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında  
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına  
Dövlət Dəstəyi Fondu**

**KIVDF**

[www.kivdf.gov.az](http://www.kivdf.gov.az)

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqların müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb*

# Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin demokratik dəyərləri haqqında

yəti de bizim milli sərvətimizdir, tariximizin parlaq səhifəsidir. Ondan sonrakı illər, onilliklər də həyatımızın böyük mərhələləridir, parlaq səhifələridir, xalqımızın böyük nailiyətləridir. Məhz bunlar hamısı birlikdə indiki müstəqil Azərbaycanın həm iqtisadi, elmi, intellektual, həm də mədəni potensialını yaradıbdır. Biz bu gün, bu milli bayramı - Respublika Günü qeyd edərkən XX əsrə xalqımızı irəliyə aparmış elmimizi, mədəniyyətimizi, iqtisadiyyatımızı inkişaf etdirmiş insanların hamısını böyük hörmət və ehtiram hissi ilə minnədarlıqla yad edirik".

1991-ci ilde dünyadakəcmiş SSRİ-de gedən obyektiv icimai-siyasi proseslərin nəticəsində Sovetlər İttifaqı dağıldı. Bunun nəticəsində Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının əsrlərdən-əsrlərə keçib gələn arzusuna çatdığını 1918-ci ilde dadını duyduğu milli azadlıq dövlət müstəqilliyi eldə ede bildiyini qeyd edərək deyirdi: "1991-ci ilin sonunda Azərbaycan Respublikası öz dövlət müstəqilliyini elan

müstəqilliyini ikinci dəfə də çox ağır və çətin bir şəraitdə əldə edibdir. Azərbaycan 1991-ci ilin sonunda öz dövlət müstəqilliyini elan edən zaman artıq Ermənistan tərəfindən hərbi təcavüz altında idi. Torpaqlarımızın bir qismi artıq işgal olunmuşdu. Bütün azərbaycanlılar Dağlıq Qarabağdan qovulmuşdu. Başqa məntəqələrimiz daim atəş altında idi. Xalqımız öz ərazi bütövlüyünü qoruyub-saxlamaq üçün çalışırdı, vuruşurdu. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi, məhz belə bir zəmanda dövrə elan olunubdur. Ele buna görə də, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi elan olunandan indiyədək respublikamız ağır və çətin proseslər içindədir.

Dövlət müstəqilliyimizi qoruyub-saxlamaq üçün ən əsas amil Azərbaycanı Ermənistan təcavüzündən xilas etməkdir ki, bir çox səbablərə görə, bu təcavüz nəticəsində Azərbaycanın ərazisinin 20 faizi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işgal olunubdur. İşgal olunmuş bu ərazilərdən Azərbaycanın bir milyondan çox vətəndaşı zorla qovulub, çıxarılib,

cə, müharibə dayandırılmışdır. Ermənistan ilə Azərbaycan arasında döyüşlərdə ateşkəs haqqında sazişə razılıq vermişik, məsələnin sülh yolu ilə həll olunması üçün çox səylər göstərmişik və bu gün də göstəririk. Biz hesab edirik ki, iki il bundan önce düz addım atmışq və doğru qərar qəbul etmişik. Bu qərar yalnız və yalnız Azərbaycan xalqının sülhsevər xalq olduğunu dünyaya bir daha nümayiş etdirir. Amma eyni zamanda, bu qərar məsələnin sülh yolu ilə həll olunub Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi üçün qəbul olunubdur.

Bu iki il müddətində görülen işlər sizə məlumdur. Biz bütün imkanlardan istifadə etmişik. Beynəlxalq təşkilatların, böyük dövlətlərin imkanlarından, Ermənistan ilə birbaşa aparılan danışqlardan, bütün başqa imkanlardan istifadə etmişik və edirik. Bu proses dəvam edir. Bu gün ümidi var olduğumu bildirmek istəyirəm ki, Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan xalqının sülhsevər siyaseti öz nəticəsini verəcək və Azərbaycanın

ishəl olunmuş torpaqlarının sülh yolu ilə azad edilməsinə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasına, sərhədlerinin toxunulmazlığına nail olacaq. Bu, o deməkdir ki, biz heç vaxt ərazimizin, torpağımızın bər qarışını belə heç kəsə bağışlaya, verə bilmerik".

XX əsrin əvvəllərində itirilmiş, ermənilərin işğal etdiyi Azərbaycan əraziləri haqqında ürək ağrısı ilə danişan Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "Biz heç kəsin torpağına göz dikkirik, baxmayaraq ki, keçmiş zamanlarda Azərbaycanın torpaqlarının bir qismi əlindən gedibdir. Xalqımız əldən getmiş torpaqların nisgilini indi də çəkir. İndi də Göyçə mahalı, Zəngəzur deyəndə xalqımızın ürəyi ağrıyır, xalq o torpaqların arzusu ilə yaşıyır. Amma eyni zamanda, Azərbaycan Respublikası dövlət müstəqilliyini əldə edərkən beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınmış sərhədləri çərçivəsində olan ərazimizi biz heç vaxt heç kəsə verməyəcəyik. Bu barədə bizim təkliflərimiz aydındır: Ermənistanın silahlı dəstələri işğal olunmuş

nənə ərazi bütövlüy təmin edilməli, Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınmış sərhədlerinin sahibi olmalıdır. Dağlıq Qarabağ münaqışının tamamilə aradan qaldırılması üçün Azərbaycan Respublikasının, Azərbaycan dövlətinin tərkibində Dağlıq Qarabağa yüksək muxtarıyyət statusu verməye hazırlıq. Biz bu şərtlər əsasında danışqlar aparırıq və həmin şərtlər daxilində tam sühəlün əldə edilməsini istəyirik və buna nail olmağa çalışacaq. Dünya da bilməlidir ki, bizim şərtlərimiz ədalətlidir, sülh-sevər şərtlərdir. Eyni zamanda, yenə də deyirəm, biz ərazimizin hər bir qarışını qoruyaçaq, onun sahibi olmağa çalışacaq. Əger bu şərtlər çərçivəsində istediyimizə nail olmasaq, nəyin bahasına olursa-olsun, canımızın, qanımızın, gücümüzün bahasına biz işğal olunmuş torpaqlarımızı azad edib Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin edəcəyik. Buna hamı emin ola bilər".

**Vahid Əmərov,  
fəlsəfə üzər fəlsəfə doktoru**

## *Yuxudan doymamaq yuxu pozuntusu əlamətidir*

**Y**uxusuzluq tək-cə yuxu çatışmazlığı ilə xarakterizə olunmur. Normal yata bilməmək, gec yuxuya getmək və erkən oynamaq da narahatlıq doğuran məsələdir. AZORTAC xəbər verir ki, yaxşı yuxu gün ərzində daha gümrəh olmaq və gözəl görünmək üçün əsas şərtlərdən sayılır. İnsan gün ərzində orta hesabla 7-8 saat yatmalıdır. Lakin bununla belə yuxuya olan telebat fərdi olaraq dəyişə bilər. Tekcə normadan az yatanda deyil, lazımlı olduğundan çox yatanda da yuxu nizamsızlığı baş verir. Sağlam organizm ona lazımlı olan yuxunun qədərini müəyyən edə bilir.

Mütəxəssislərin dediyinə görə, yuxu problemi 90 faiz hallarda psixoemotional problemlərdən, əsasən də nevroz neticəsində yaranır. Yuxu pozulması ilk növbədə əsəb problemi olmasından deməkdir. Eyni zamanda, yuxu nizamsızlığını da özünəməxsus növləri var. Həmin növlərə yuxuyagətme saatından asılı olmayaraq hər gün eyni vaxtda oyanmaq, yuxudan doymamaq, rahat yata bilməmək daxildir. Uzun müddət davam edən yuxu problemləri təzyiqin, şekerin yüksəlməsi, ürək döyüntülerinin sayının artması və piylənmə kimi problemlərə səbəb ola bilər. Onu aradan qaldırmak üçün ilk növbədə nizamsız yuxunun səbəbini tapmaq lazımdır. Yuxudan doymamaq da düzgün olmayan yuxu və yuxu pozuntusu əlamətidir.

## *XƏBƏRDARLIQ: Onları yeməklərə qatmayın!*



**Ə**tsiz yemeklər və ya şorbalar bişirəndə həmin xörəyin içine, adətən, mağazalarda satılan hazır ət bulyonları alıb qatırıq. Bu bulyonlar yemeklərimizə etir və dad qatsa da, sağlamlıq baxımından zərərlidir. Ailem.az bir çox xəsteliyə səbəb olduğu deyilən ət və toyuq bulyonlarının sağlamlılığı zərərini sadalayır. Ət bulyonlarının səbəb olduğu xəstəliklər arasında parkinson, epilepsiya, köklük və alzheimer kimi əhəmiyyətli sağlamlıq problemləri var. Ət və toyuq bulyonlarının bu qədər çox zərərlə olmasının səbəbi isə tərkibində yer alan mono sodium glutamat (MSG) maddəsidir.

MSG nədir?

MSG ləzzət artırıcı təsiri olan bir məhsuldur. Çin duzu olaraq bilinən bu məhsul çox istifadə edildiyi təqdirdə sinir hüceyrələrinə zərər verir, qaraciyəri zədələyir.

MSG həmcinin aşağıda sadalanan sağlamlıq problemlərinə yol açır:

- Sinir hüceyrələrinə zərər verir.
- Yağ yiğintisi ilə birlikdə köklük, qaraciyər zədəsi, diabet, insulin artımı kimi sağlamlıq problemlərinə səbəb olur.
- Epilepsiya (sara) xəsteliyinə səbəb olur.
- Mərkəzi sinir sistemine zərər verərək alzheimer, parkinson, huntington xəstəliklərinin yaranmasına səbəb olur.

Hamiləlikdə zərərlidir.

Tərkibində MSG olan məhsullar arasında çips, ət bulyonları, dondurma, hazır şorba və rəngli yoqurtlar yer alır. Bu məhsulların, xüsusiilə, hamiləlik dövründə istifadəsi çox tehlükəlidir. Hamiləlikdə bu məhsuldan istifadənin ən böyük zərəri plasentanı keçərək, birbaşa uşağa zərər verməsidir.

## **ELAN**

"F.S." ASC səhmdarlarını 31 may 2018-ci il tarixində, saat 14:30-da illik ümumi yığıncağa dəvət edir.

### **Gündəlik məsələ:**

1) "F.S." ASC-nin 2017-ci ilin yekunlarına dair ilk hesabatının təsdiq edilməsi.

2) "F.S." ASC-nin cari məsələlərinin təhlili.

Yığıncaq Bakı şəh. Dərnəgül qəsəbəsi, 1999-cu məhəllə ünvənində keçiriləcəkdir.

**Baş redaktor:**

**Bəhruz Quliyev**

**Baş redaktorun müavinləri:**

**Valeh Məhərrəmli  
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız:** Bakı şəhəri,  
Üzeyir Hacıbəyov  
küçəsi, 32.

**Şəhadətnamə:** № 022492  
<http://www.ses-news.az>  
<http://www.sesqazeti.az>  
**E-mail:** ses@sia.az  
**Tel:** 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin  
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

**Qəzet "Ses"** in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.  
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur  
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet  
bazar və bazar  
ertəsindən  
başqa hər gün  
nəşr olunur  
Tiraj: 5500**

# Ses

**Son sahifə**

**3 may**

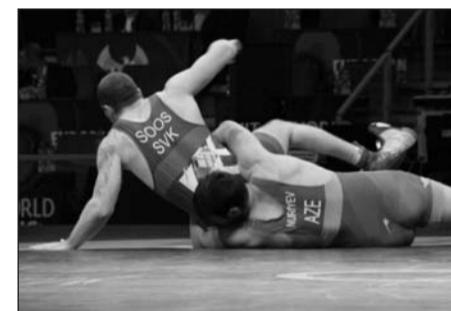
## **Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisini 94 min tamaşaçı izləyib**

**A**prelin 27-29-da Bakıda keçirilən Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisində, həmcinin axşam konsertlərinə ümumilikdə 94 min tamaşaçı baxıb. AZORTAC "Bakı Şəhər Halqası" Əməliyyat Şirkətinə istinadla xəbər verir ki, Formula 1-in ən sürətli şəhər halqasında baş tutan önenlikli yarışla müqayisədə bu il ümumi tamaşaçı sayıda 31, bilet satışında isə 21 faiz artım qeydə alınıb. Bu il satılan biletlərin 77 faizi yerli azarkeşlərin payına düşür.

Formula 1 üzrə dünya çempionatının 4-cü yarışında iştirak etmək üçün Bakıya gələn əcnəbi azarkeşlərin sayı önen illə müqayisədə 31 faiz artıb. Mövsümün gözənlənilməzləklər və həyəcanverici anılarla dolu yarışına şahid olmaq üçün dünyanın 78 ölkəsindən avtoidman həvəskarları Bakıya təşrif buyurublar. Biletlərin təxminən dördəbiri əcnəbi tamaşaçılar tərəfindən alınıb. Bakı şəhər halqasında üçüncü dəfə keçirilən yarış azarkeşlərin etimadını doğrulda bilib. Belə ki, həm yarışı yerində canlı, həm də bütün dünyada teleyayım vasitəsilə izləyən milyonlarla tamaşaçı uzun müddət yaddaşlardan silinməyəcək mübarizənin şahidi olublar.



## **İki güləşçimiz Avropa çempionatının finalına yüksəlib**



**R**əsul Çunayev Kaspıysk şəhərində böyükler arasında güləş üzrə Avropa çempionatı davam edir. AZORTAC xəbər verir ki, ikinci yarış günündə 60, 67, 72, 82 və 97 kilogram çəki dərəcəsində yunan-Roma güləşçiləri yarışırlar. Güləşçilərimizdən Rəsul Çunayev 3, Rafiq Hüseynov 2, Murad Məmmədov 1 görüsü qalib başa vuraraq yarımfinala yüksəliblər. Yarımfinal görüşündə Murad Məmmədov İtaliya, Rəsul Çunayev Gürcüstandan olan rəqiblərini üstələyib və finala adlayıblar. Finalda hər iki güləşçimiz rəqibi Rusiya təmsilçisi olacaq. Rafiq Hüseynov isə Belarus idmançısı ilə görüşdə meğlub olaraq bürünc medal görüşünə haqq qazanıb. Elman Muxtarov (67 kq) və Orxan Nuriyev (97 kq) təsəlliverici görüşə çıxacaqlar.

## **"Real" Çempionlar Liqasının finalında!**

**F**utbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasında ilk finala vəsi-qə qazanan Madrid "Real"ı olub. Zinəddin Zidanın baş məşqçi olduğu kollektiv yarımfinalda Almaniya "Bavariya"ını üstələyib. "Santyaqo Bernabeo" stadionunda keçirilən qarşılaşma 2:2 hesabı ilə heç-heçə başa çatıb. İlk görüşdə səfərdə 2:1 hesabı ilə qələbə qazanan ispanlar, iki oyundan neticəsinə əsasən finala çıxıb. "Real" ardıcıl üçüncü dəfə finala vəsiqə qazanıb.



## **Luis Hamilton Bakı mərhələsini karyerasında ən çətin yürüş adlandırıb**



**M**ercedes'in britaniyalı pilotu Luis Hamilton Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisini karyerasında ən çətin yürüş adlandı. AZORTAC bu barədə xarici KIV-lər istinadən xəbər verir. "Yəqin ki, bu, mənim yadimdə qalan ən çətin yürüsdür. Da-im əsən külək işimizdə çətinlik yaradırdı. Biz, demək olar, nəm asfaltda gedirdik; vəziyyət bu dərəcədə mürəkkəb idi. Yürüş gərginlik dərəcəsinə görə, yağılı havadakına bənzəyirdi", - deyə L.Hamilton "F1Today" programının efrində bildirib. Xatırladaq ki, L.Hamilton komanda yoldaşı, "Mercedes" in finlandiyalı pilotu Valtteri Bottasın finişə çatlaşdırda yarışdı dayandırmaq məcburiyyətində qalması nəticəsində qələbə qazanıb.

